AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 46 PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS. 20 d. Lapkričio (Nov.), 1924 m. KAINA 5 CENTAI. Vol. X.

"RUSIJOS CARO CIRILIAUS I" ATSIŠAUKIMAS Į KUNIGAIKŠČIUS

Naujasis Anglijos priemeras atnaujina klausimą taikos su Rusija. Didelis žemės drebėjimas Java saloje. Kalifornijoje eina vandens kontrabanda. Washigtono valstijoje kova prieš namų savininkus. Anglija atnaujina taiką su Meksika. Ispanija uždarė francuziškus laikraščius. Ispanijos diktatura baigsis Kovo mėnesyje.

"CARO CIRILIAUS I" ATSIŠAUKIMAS.

Paris, Francuzijoje. Rugsėjo mėnesyje Vokietijoje pasiskelbęs save Rusijos caru, kunigaikštis Cirilius, dabar Paryžiuje einančiame laikraštyje "Posliednija Novosti" paskelbė atsišaukimą, kuriuom atsišaukia jis į visus buvusios Rusijos kunigaikščius, kurie jį pripažįsta Rusijos caru, suvažiuot į Paryžių pasitarimui. Tuom patim atsišaukimu jis paskiria Rusijos imperijos karišku atstovu Paryžiuje kunigaikštį Dimitrą Pavlovičą ir militariškais kancleriais: kunigaikštį Igorą Sakanovą ir kunigaikštį Tolstojų Miloslavski.

PERŽIURĖS TAIKĄ SU RUSIJA.

London, Anglijoje. Priemerui Baldvin rekomendavus ir visam ministerių gabinetui sutikus, paskirta speciališka komisija, kuri imsis peržiurėt senojo priemero padarytą su Rusija taiką, kaip tik atkeliaus paskirtas Rusijos ambasadorius Zinoniev, į Londoną. Mat kilo nepasitikėjimas Rusija, kuomet Zinoniev iš Maskvos į Berlyną iškeliavo trukiu, gi iš Berlyno į Londoną jis išlėkė orlaiviu. Yra tikima, jog jis atsigabena daug propagandos literatūros, kurią jis mano paskleist su tikslu praplatint komunizmo agitaciją Anglijoje.

DAUGYBĖ ŽMONIŲ ŽUVO JAVA SALOJE.

Rotterdam, Holandijoje. Saloje Java ištiko smarkus žemės drebėjimas, kuris sunaikino visą Kedov, Farenza ir Bendani aplinkę. Vienas kaimas likosi nupurtytas į upę ir daugybė kaimų ir miestelių salos viduryje, išgriauta. Suviršk keturi šimtai žmonių žuvo ir bene triskart daugiau likosi be pastogės. Gyvais likusiųjų žmonių gyvenimas labai kritiškas. Holandija siunčia pagelbą kuom galėdama, bet visus nelaiminguosius aprupint ne stengia.

GALI KILT RIAUŠĖS DĖL VANDENS.

Los Angeles, Cal. Dėl sauso rudens, visur pasijuto stoka vandens, tad iš Lone Pine rezervorų pradėta vogt vanduo naktimis, iš kaszinkur atvažiuojančių žmonių. Pastatyta sargyba, idant sulaikyt vandens kontrabandą. Vieną naktį sargybą užpuolė šešiolika ginkluotų vyrų, ją surišo, ir sudaužę tvenkinio uždarus, vandenį paleido į Owens upę. Šerifai dabar jieško užpuolikų, gi miestas prašo gubernatoriaus atsiųst kariumenę saugojimui rezervorų ir kartu nuo galimų iškilt riaušių, dėl vandens stokos.

PROTESTAI IR REZOLIUCIJOS DĖL NUOMŲ.

Washington, D. C. Namų savininkai ėmė kelt nuomas už samdomus namus, ir taip įkėlė, kad daugelis negali jokiu budu nuomas išsimokėt. Nuomininkai buvo surinkę daugybę parašų ir pasiuntę prezidentui Coolidgė pasiskundimą, bet į tai iš prezidento nieko negavę, pradėjo rengt protesto susirinkimus, kuriuose pagamintos rezoliucijos ir užgirta, nemokėt už namus daugiau negu ikišiol mokėta, o jei su tuom savininkai nesutiks, tai visiems kraustytis laukan iš samdomųjų namų (žinoma, tai viskas ką jie padaryt ir gali).

RENGIASI SUSITAIKYT SU MEKSIKA.

London, Anglijoje. Ministerių gabinetas pasiryžo paskirt speciališką komisiją peržiurėjimui priežasčių, dėl kurių darbiečių valdžia pertraukė ryšius su Meksika, ir paskui pasiulyt Meksikai išnaujo taikytis, idant vėl užmezgus geruosius prietikius tarpe vienos ir antros valstybės. Kaip žinoma, prietikiai tarpe Anglijos ir Meksikos suiro praėjusioje vasaroje, kuomet Meksikoje revoliucijai einant pasirodė, jog Anglijos atstovas veikęs revoliucijonierių naudai.

UŽGYNĖ ĮGABENT FRANCUZŲ LAIKRAŠČIUS.

Paris, Francuzijoje. Ispanijos valdžia užgynė visoje Ispanijoje kaip ir jos kolionijose, platint francuziškus laikraščius, ir prie rubežių įsteigė tam tikras cenzuros stotis, kurios konfiskuos kiekvieną siuntinį, kuriuomi bus gabenama francuzų laikraščiai. Priežastis, dėl kurios francuziškų laikraščių platinimas Ispanijoje už ginama, kol kas, nėra aiški.

LENKIJA PASIRAŠĖ SKOLŲ SUTARTĮ.

Washington, D. C. Lenkijos pasiuntinis Wroblewski įteikė Suvienytų Valstijų valdžiai dokumentą, Lenkijos valdžios pasirašytą, kuriuomi Lenkija prisiima mokėt Suvienytoms Valstijoms skolas. Skolų mokėjimas sutarta tokiomis pačiomis išlygomis kai ir Lietuvos, Anglijos, Vengrijos ir Rumunijos. Lenkija Suvienytoms Valstijoms maistu ir amunicija prisiskolinus yra 190 milijonų doliarių auksu.

ANTYS IR ŽASYS NYKSTA DĖL VANDENS STOKOS.

Shreveport, La. Dėl stokos vandens šiaurinėje Lousianos valstijos dalyje, laukinės antys ir žasys, negalėdamos lėkt dėl plunksnų stokos, pėkščios per laukus keliauja į aliejaus laukus ir ten radę kubilus su aliejum, juose maudosi ir aliejaus atsigėrę, dvesia. Tukstančiai negyvų ančių ir žąsų aliejaus laukuose, guli negyvų. Dėl vandens stokos joms ne auga plunksnos, tad jos negalėdamos lėkt, negali pasiekt ir tolimus vandenis, ir tokiu budu žuva aliejuje.

ANARKISTŲ PROPAGANDA FRANCUZIJOJE.

Paris, Francuzijoje. Nuo tulo laiko pastebėta iš nakties gatvėse primėtyta pamletų ir cirkoliorų, kuriuose šaukiama gyventojus prie sukilimo ir paėmimo valdžios į savo rankas. Policija nuo tulo laiko dabojus, dabar areštavo du ispanu, pas kuriuos atrasta pusėtinai atsišaukimų, revolverių ir įvairios amunicijos, beto ir iš Ispanijos konsulatos pavogtą pašportams antspaudą ir daug padirbtų pašportų, įvairiais vardais žmonėms.

RABINAS SKIEDĖ RELIGIŠKĄ VYNĄ.

New York, N. Y. Detektivas areštavo rabiną Regensberg, kurio rusyje atrado 670 bonkų vyno. Areštuotas rabinas nuokart aiškinosi, jog vyną jis laikė religiškiems tikslams, bet negalėjo parodyt valdišką leidimą, nes tokio neturėjo. Toliaus klausinėjant, jis netyčia prisipažino, jog vyną jis gaudavo nuo tam tikrų kontrabandninkų, paskui tą vyną atskiedęs vandeniu, pusę taip atskiesto parduodavo religiškiems tikslams, kitą gi pusę parduodavo paprastiems gėrovams. Teismas užtai jį iki bylai paliko po užstatu $3000.

BITUMINO KASĖJAI PASKELBĖ STRAIKĄ.

Cleveland, Ohio. Šimtas ir dvidešimts bitumino anglių kasėjų Coal River Company kasyklose, nepriklausančiose unijos darbininkams, paskelbė straiką, užtai, jog kompanija pasiulė jiems savo šėrų, vieton pinigais pakeliamomis algomis. Kasėjai reikalauja kompanijos tuojaus išmokėt jiems nuo mėnesio laiko pakeltas algas, pinigais, gi apie šėrus ir klausyt nenori.

ISPANIJOS DIKTATURA BETGI BAIGSIS.

Madrid, Ispanijoje. Ispanijos diktatorius, generolas Primo de Riviera pats papasakojo užrubežių korespondentams, jog jo diktatura baigia savo dienas ir ji netrukus baigsis, nes reikalai su Marokos sukilėliais beveik pasibaigė. Paklaustas jis kaip greitai valdžioje įvyks permaina, sulyg jo nuomonės, jis paaiškino, jog su pirma diena Kovo mėnesio, visa valdžia bus perduota parlamentui.

COOLIDGIENĖ KRIKŠTIJO ZEPELINĄ.

Washington, D. C. Neseniai iš Vokietijos perimtas orlaivis "ZR-3", sulyg valdžios noro, tapo perkrikštytas vardu "Los Angeles". Krikštynos atsibuvo Bolling laukuose, dalyvaujant visam prezidento Coolidge gabinetui ir laivyno administracijai. Krikštijimo ceremonijas atliko preziednto Coolidge žmona. Jai paduota surištas karvelis, ir kuomet ji orlaivį pavadino naujuoju vardu, atrišusi karvelį, paleido jį oran, ir tuomi orlaivis pakrikštyta.

SENATAS SVARSTYS VETUOTĄ BILIŲ.

Washington, D. C. Senatas rengiasi tuojaus, kaip tik susirinks Gruodžio mėnesyje, imt vėl svarstyt pačto darbininkų algų padidinimo bilių, kurį Birželio mėnesyje prezidentas Coolidge vetavo, paaiškindamas, jog nebus iš kur paimt pinigų algų pakėlimui. Senatas mano, jog viskam brangstant, yra butinai reikalinga darbininkams algas padidint, ir jei visų bus susitaikyta, bilius galės pereit per prezidento veto.

DIDELIS GAISRAS JERSEY CITY MIESTE.

New York, N. Y. Jersey City mieste, New Jersey valstijoje, siautė didelis gaisras, kuris sunaikino žymiausią miesto dalį. Gaisrui išsiplatinus, kilo ekspliozijos, kurios jiega sužeista keliatas žmonių, iš kurių trįs turės mirt. Sudegus daugeliui gyvenamųjų namų, suviršk penkiolika šimtų žmonių likosi be pastogės. Nuostoliai apskaitoma milijonais doliarių. Gaisrą gesinant pavojingai apdegė ir keli gaisrininkai.

ISPANAI EVOKUOJA MOROKĄ.

Madrid, Ispanijoje. Galiaus Ispanijos kariumenė pradedama iš Marokos ištraukt, sulyg prisakymo kariškojo diktatoriaus admirolo Marquis de Magaz. Tukstančiai ispanų jau pasitraukė iš maurų šventojo miesto Sheshuan, į šiaurę, link Akoba, gi netrukus kiti garnizonai bus išgabenti ir iš kitų pozicijų, paliekant maurus ramybėje. Sheshuan ispanų okupacijoje išbuvo nuo 1920 m. su viena pertrauka tarpe 1921 ir 1922 metų.

FRANCUZIJOS VALDŽIA. VOS NESUGRIUVO

Paris, Francuzijoje. Parlamente iškilo didelis trukšmas prieš priemerą Herriot ir visą jo gabinetą, kada paimta svarstyt pasiulytą ministerių geležinkelių straikų projektą. Priemeras ir šiaip visi ministeriai atakuota visuose kampuose, ir jau manyta, jog priemeras pasiduos į dimisiją, bet virto kitaip, ir tik sutikus leist strai kieriams patiems savo gin čus išrišt, viskas apsiramino.

FRANCUZIJOS VALDŽIA PRALOŠĖ.

Paris, Francuzijoje. Buvęs seniaus Francuzijos kunigaikščiu, Victor Napoleon, savo laiku patraukė teisman Francuzijos valdžią užtai, kad ta pasisavinus buvusio garsaus karvedžio Napoleono kardą ir grojantį laikrodį, patalpino Louvre muziejuje. Dabar atsibuvęs teisme nuosprendis, pripažino valdžią pasielgusia nelegališkai ir todėl valdžia Viktorui Napoleonui turi pripažint nuosavybe tai, ką tas skaito savo giminaičio palikimu.

BUVUSIO PREZIDENTO ŽMONA SERGA.

Marion, Ohio. Buvusio prezidentu Harding, žmona Florence, pavojingai serga ir vargiai išliks gyva. Ji peršalus gavo krutinės uždegimą, prie to dar prisidėjo ir nuo seniaus atsiradęs širdies tvarkos suirimas. Daktarai tikrina, jog ji ne ilgai trukus gali numirt, kadangi jokių sveikatos pasigerinimo ženklų nesimato, gi kvėpavimo organai kaskart veikia vis silpniau.

SENIAUSIA FEDERALIŠKA PENSIJONĖ.

Washington, D. C. Seniausia federališka pensijonė, gaunanti iš valdžios pensiją, yra 105 metų našlė Mahala Huff, dabar gyvenanti Kentuckės valstijoje. Jos vyras buvo Virginijos regimente ir dalyvavo civiliškoje karėje. Jauniausia pensijonė yra Arminia Anderson, 60 metų amžiaus, gyvenanti Ceadr Grove, Georgijos valstijoje. Šiaip pensijonių skaitlius, sulyg valdžios žynių, nuo keturiolikos mėnesių žymiai sumažėjęs.

PALIUOSAVO CALLAUX-Ą IŠ KALĖJIMO.

Paris, Francuzijoje. Senatas, 176 balsais prieš 104 suteikė amnestiją buvusiam Francuzijos priemeru Juozui Callaux, kuris 1918 metuose buvo įmestas kalėjiman kaipo besipriešinęs kariškiesms žygiams. Jo paliuosavimas iš kalėjimo jau nuo seniai buvo klibinamas, bet dėl krizių pačioje valdžioje, pailuosavimas užsivilko net ikišiol.

EKSPLIOZIJA ANT PERVAŽOS LAIVO.

Warners, N. J. Arti New Jersės pakraščių, jurėse, ištiko ekspliozija ant nežinomo pervažos laivo, vežusio gazaliną ir aliejų. Deganti aliejai tiško į visas puses ir ant laivo buvusiai įgulai parsiėjo šokt į vandenį, drabužiams jų užsidegus. Iš 45 jureivių, buvusių ant laivo, trijų nesurandama ir turbut jie suedgė.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS.

Scranton (Pa.) 14,000 angliakasių, Hudson Coal kasyklose, tarpe Forest City ir Nanticocke, rengiasi paskelbt straiką, nes kompanija ne išpildo sutartį.

New York (Ne. Y.) Teismas pasmerkė kalėjiman 103 darbininkus, areštuotus už tabako rukymą fabrikuose ir viešose vietose, kur rukymas užgintas.

SKELBIMAS.

Subatoje 7 valandą vakare Lapkričio 22, 1924 m. svetainėj Father Matthew's, 118 Green St., atsibus didelis rusiškas koncertas, balius ir bazaras. Ant bazaro grieš šauni rusiška orkestra ir bus dainavimas rusiškų tautiškų dainų, ir šokiai.

Męs tikimėsi, kad piliečiai dar neužmiršdavo kaip gražiai jie praleisdavo linksmus pikninkus pereitą vasarą, kaip vienos šeimynos nariai, pasilinksmindavo, dabar taip pat visus kviečiame kaipo draugus su savo šeimynomis pribut ir kartu pasilinksmint. Įeigos biletai vyrams 30c., moterims 20c.; vaikai veltui.

Užkviečia **Komitetas.**

ATMINKIT SAVUOSIUS LIETUVOJ

Pasiųskit Dovanas Pinigais!

Mes siunčiame pinigus litais ir doleriais, kiekvieną dieną išleidžiam. Dabar jau laikas Kalėdų Dovanas siųst. Nepamirškite musų agenturos.

M. PALTANAVIČIA,

15 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.

Žinios iš Lietuvos

Lietuvos auksas ir sidabras

Rugsėjo 30 d. siekė 25,417,341 lt. 79 ct. Tą dieną Bankas turėjo doliarių, svarų ir kitos svetimos vertės pinigų 50,502,610 lt. 98 ct., banknotų apyvartoje 74,481,223 lt. 86 ct.

Išmėtyti raštelial.

Radviliškis Šiaulių apskričio. Spalio 18 dieną, ties Radviliškio geležinkelio progimnazijos aikšte išmėtyta šio turinio raštelial: "Draugai! Šalyn, A. Škėma ir jo sėbrai". A. Škėma yra progimnazijos direktorius ir labai žiauriai su mokiniais elgiasi, todėl mokiniams prisieina griebtis net tokių priemonių, idant iškrapščius A. Škėmą laukan!

Siminarijos atidarymas.

Kaunas. Šimono Daukanto mokytojų siminarija atidaryta Spalio 2 dieną. Atydarymo iškilmėse "Saulės" rumuose dalyvavo daug garbingų svečių.

Namai butams. Kauno miesto valdyba gauna iš valdžios 300,000 litų paskolos 6 metams už 6%. Už tuos pinigus statys Kaune namus, neturintiems butų žmonėms. Dalis butų bus užleidžiama valdininkams.

Klevo Lapas.

Negražus mokytojo pasielgimas.

Radviliškis. Sąrišyje su išmėtymu raštelių, mokytojas ponas B. Strazdas darė pas mokinius kratą, ieškodamas "pasiskolint" spaudinamų mašinėlių, ir čionai apsireiškė nuo mokytojo pusės gana negražus dalykas, nes mokytojas darydamas kratą, išvertė mokinių knygas, skaitė laiškus, ir šiaip lindo kur jam visai ne pritinka. Dauguma iš tokio mokytojo pasielgimo labai pasipiktino. Priežastis tos kratos buvo ta, idant surast kas išmėtė ir spaudino raštelius. Man rodosi, kad mokytojai su mokiniais, gražiau apsieitų, nereiktų panašiems dalykams laikas gaišint. Negražu!

Klevo Lapas.

Kauno gerinimas.

Kaunas, 25—X. Nežiurint į sunkias krašto padėties apystovas, Kauno miesto gerinimas visgi dideliais žingsniais žengia pirmyn. Dabar palyginus Kauną, kokį jį paliko apleisdami rusai ir okupantai vokiečiai, jau aiškiai yra pastebimas didelis skirtumas; daugelio gatvių pasidarė visai kitokia išveizda. Iš rusų ir vokiečių palikimo miestas buvo labai apleistas: namų sienos nublukę, nekurios gatvės visai negrįstos, tvoros daugelyje vietų supuvę ir aplužę. Gi dabar jau tokios betvarkės mažai kur užsiliko. Gatvės kurios buvo negrįstos, dabar jau išgrįstos, šaligatviai cymentiniai ir žymiai praplatinti, žymesnėse gatvėse sienos visur naujai nudažytos senos tvoros kur ikišiol buvo užsilikę, dabar verčiamos ir dirbama naujos, aukštos ir švariai nudažytos.

Pastaruoju laiku jau pradėta vest miesto kanalizacija ir vandentraukis, nuo pradžios Rugsėjo mėnesio pradėjo vaikščiot po miestą autobusai (dideli automobiliai).

Lietuvos sunus.

Loto kliubai Kaune.

Kaune, kaipo centro ir sostinės mieste, yra susispietę visos ministerijos ir įžymiausios valstybinės bei visuomeniškos įstaigos, gyvena daugiau negu provincijos miestuose visokių valdininkų, pramoninkų, amatninkų, darbininkų ir kitokių. Iš įstaigų prie naudingųjų Kaune daugiau negu kur kitur yra ir kenksmingų bei tvirkinančių visuomenę. Kaune randasi nemažai šaunių restoranų, kavinių ir daugybė paprastų traktierių bei alinių.

Kaip žinia, kad restoranai, traktieriai ir alinės yra tai nelemtos ir viliojančios įstaigos, kuriose lengvesnio budo musų žmonės stačiai nejučiomis sukiša visus savo sunkiai uždirbtus centus ir paskui kenčia skurdą ir visokius trukumus. Yra neužginčijamas faktas, jog kur tik yra daugiau girtybės ir joms panašių įstaigų, ten paprastai daugiau randasi visokių skurdžių, o kur siaučia skurdas, ten randasi daug visokių prasižengėlių bei kriminalistų.

Kaune be daugybės visokios rušies karčiamų yra dar nemažai visuomenei kenksmingos įstaigos—tai "Loto kliubai". Toki Loto kliubai Kaune tuotarpu yra du, iš kurių vienas randasi Laisvės Alėjoje No. 52—jį užlaiko Lietuvos kariškų invalidų ir Lietuvos jurininkų sąjunga, kitas yra Maironio gatvėje—užlaikomas atskirų pramoninkų. Abejuose minėtuose kliubuose kauniečiai kasdien nuo 7 iki 11 valandai vakaro, susirinkę be skirtumo tikybos, lyties ir luomų, lošia iš pinigų. Lošimo tvarka yra tokia: lošimui kortelė (vienam kartui lošt) kainuoja 40 centų ir tuos sudėtus kelių šimtų žmonių pinigus išlošia vienas, o daugiausia trįs žmonės, ir jų suma kartais siekia net iki 500 litų. Kliubo savininkai — užlaikytojai, savo naudai ima 20 nuošimtį išlošiamųjų pinigų.

Dalyvaujantieji lošime, žinomas dalykas, kiekvienas turi tikslą išlošt ir kartais kaikuriems pavyksta laimėt išsyk bent, 100, 200 ir net 500 litų, kas labai sužadina norą ir patraukimą prie tokio lošimo. Tačiau kiek tenka patirt, iš tų kliubų lankytojų tokių laimingų, kurie turėtų išlošę žymesnę pinigų sumą, nesigirdėt. Jei nekurie lošia ir buvo išlošę didesnes ar mažesnes pinigų sumas, tai vienok jie paragavę tokios laimės ir norėdami dar daugiau išlošt, belošdami pralošia netiktai išloštuosius, bet ir savo, ir net prasiskolina.

Prasilošusių tuose loto kliubuose Kaune šiuo metu jau yra nemažai, betgi daugelis iš jų norėdami "atsigriebt," su tais kliubais betgi nenori skirtis ir pasiskolindami pas kitus, arba parduodami savo mantą, vaikščioja į kliubus lošt ir vis be pasekmių. Iš prasilošusiųjų yra ir tokių, kurie kliubų jau nelanko ir juos keikdami reiškia savo pageidavimą, kad tie viliojantieji iš žmonių pinigus kliubai, butų uždaryti. **Kaunietis.**

Kauno darbininkų politiškas susipratimas.

Kaunas, 26 Spalio. Jau buvo rašyta "Amerikos Lietuvyje", kad kauniškių darbininkų tautiškas ir politiškas susipratimas yra visai žemas ir jie yra išsiskirstę į visokio krypsnio srioves. Žymi kauniškių geležinkeliečių ir šiaip pramonėje veikėjų dalis yra sulenkėję ir į lietuvybę žiuri su panieka. Sulenkėjėliai, ant kiek teko juos pažint, yra tai fanatizuotas gaivalas: jie budami tikrais lietuviais ir geriausiai mokėdami lietuvių kalbą, vienok daugelis jų savo tarpe kalba lenkiškai ir savo vaikus visai vengia mokyt lietuviškai, laike rinkimų į seimą ar savivaldybes, balsuoja už lenkų sąrašus. Žodžiu sakant, tas sulenkėjusis gaivalas su dušia ir kunu yra atsidavęs Varšavai ir Lietuvos nepriklausomybei kenksmingas.

Po sulenkėjėlių kauniškiai darbininkai, politišku žvilgsniu, skirstosi į trįs žymesnes grupas, kaip tai komunistai-bolševikai, kurie veikia nelėgališkai ir yra visai neskaitlingi ir socialdemokratai ir federantai. Iš paminėtųjų darbininkiškų organizacijų ikišiol Kaune geriausiai sekėsi federantams —Darbo Fedaracijai, kurios vadu yra seimo narys Ambrazaitis. Kiek teko patirt, Darbo Federacija, palyginant su kitomis organizacijomis, turėjo daugiausia narių iš geležinkeliečių, kurių Tilkos fabrikų darbininkai veik visi buvo Darbo Federacijos nariais. Be to Darbo Federacija turi savo skyrių iš geležinkeilečių, kurių Kauno skyriuje randasi iki 200 žmonių.

Darbo Federacijai taip neblogai ikišiol sekėsi todėl, ji budama darbininkiška organizacija ir bendraudama su viešpataujančiaja krikščionių-demokratų partija ir turėdama valdžioje didesnį autoritetą, darbininkams kartais šį-tą yra daugiau negu kitos opozicinės partijos iškovojusi. Butent atleistus nuo darbo federantus pasirupinus jų organizacijos įžymesniems seimo nariams, buvo atsitikimų, kad vėl priima atgal tarnystėn, tarnautojai per federantų užsistojimą paliekami butuose, iš kurių buvo spiriami išsikraustyt ir t. p. Žodžiu sakant, darbininkams, priklausantiems prie Darbo Federacijos, buvo labiau užtikrintas rytojus.

Pastaruoju metu kauniškių darbininkų gyvenime pirmykštė padėtis mainosi ir federantų autoritetas mažėja. Didėjant finansiškam kriziui ir mažėjant visokiems darbams, nekuriuose privatiškuose fabrikuose ir prie geležinkelių sumažinta darbininkų skaičius, dėlko atsirado nemažai bedarbių. Negana to, šiuosmet blogiau uždėrėjus rugiams ir oulvėms, maisto produktai vis brangsta, o per tai ir biednuomenės padėtis žymiai pablogėjo. Ir štai, šiuom sunkiu visokeriopų krizių metu, darbininkai iš Darbo Federacijos nesulaukdami sau paramos, cielomis masomis atsisako but jos nariais. Kaip esu girdėjęs iš pačių darbininkų Šmidto ir Tilmanso fabrikų, jau veik visi darbininkai išstoję iš Darbo Federacijos narių tarpo.

Išstojusieji iš Darbo Federacijos dabar nė patys nežino prie kurios politiškos organizacijos jiems butų geresnis išrokavimas prisidėt, o viliotojų,—žadančių visokių gerybių, žinoma, netruksta. Buvusius federantus dabar svarbiausia stengiasi pritraukt savo pusėn bolševikai ir socialdemokratai, ir kolkas, geriaus sekasi socialdemokratams, pertai, kad bolševikams yra nepatogu viena dėlto, kad jie kaipo slapta organizacija, neturi galės viešai agituot, o antra, kad daugelis darbininkų gerai žino ką jie yra davę valdydami Rusiją. Socialdemokratai Lietuvoj nors šiektiek yra ir varžomi, bet jie veikia atvirai ir kaip tokiame Kaune, kame gyvena visi jų partijos šulai, surengia savo mitingus bei paprastus susirinkimus, leidžia savo laikraščius, spaudina atsišaukimus ir t.t. Pastaruoju laiku į socialdemokratų susirinkimus kaskart vis daugiau ateina darbininkų, iš buvusių federantų ir nekurie iš jų užsirašo kandidatais į partijos narius, bet kolkas rašosi nedaug.

Prisižiurint šiuom metu į kasdieninį žmonių gyvenimą, netik miestuose, bet ir kaimuose, yra aiškiai pastebimas liaudies pakrypimas į kairę, iš ko galima tikėtis, kad busiantis Lietuvos seimas jau bus kairesnis. Lietuvos žmonės vargo slegiami, ieško sau geresnės išeities ir visų blogybių kaltininku yra linkę matyt krašto valdžią. Dabar Lietuvoje nėsant kaip žmonėms norėtųsi, neretai tenka girdėt išsireiškimą, "Ikišiol valdė mus dešinieji blogai, o dabar lai pavaldo ir kairieji; matysime ką jie mums duos".

Lietuvos sunus.

Vietoj žadėto audeklų fabriko, įtaisė prekių stotį.

Kaunas, 23 Spalio. Daugiausia J. Kazlausko ir kitų amerikiečių pasiryžimu 1921 metais Kaune susitvėrė "Amerikos ir Lietuvos Audimo Bendrovė" su tikslu įsteigt audeklų fabriką. Bendrovės akcininkais dėjosi netiktai amerikiečiai, bet nemažai ir kauniečių, visokių tarnų bei darbininkų ir provincijos kaimiečių, kurių dabar yra daugiau 2000 žmonių. Stojantieji į audyklos bendrovę dalininkais, įnešė markėmis nemažiau 1000 markių, litais tik po 80 litų.

Kątik susitvėrusi audimo bendrovė netoli nuo geležinkelio stoties, Vytauto prospekte, nupirko už tris milijonus didelį, seną Rokošo fabriką. Tais pačiais 1921 metais Spalio 16 dienoje ant fabriko vartų buvo iškilmingai iškelta Lietuvos vėliava ir prikabinta iškaba. Gi vakare tą pačią dieną 7 val. Liaudies namų salėje įvyko pirmasis akcininkų visuotinas suvažiavimas arba steigiamasis susirinkimas. Steigiamasis susirinkimas buvo labai gyvas ir įspudingas, ir jame dalyvavo netik akcijonieriai, bet ir daug pašalinių, užinteresuotų, kad publikos buvo pilnutėlė salė.

Į susirinkusius įženginę prakalbą ir platų pranešimą atliko fabriko svarbiausis steigėjas—iniciatorius p. J. Kazlauskas. Kalbėjo labai karštai ir įtekmingai, kad stačiai graudino klausytojus iki ašarų. Jis tada vaizdžiai atpasakojęs apie busiančios audyklos reikšmę ir jos svarbą, tarpe kitko įtikintai pažymėjo, kad busiančiais metais Žemės Ukio ir Pramonės parodoje jau busią išstatyti ir steigiamojo fabriko audeklai.

Pačioje pradžioje steigiamosios audyklos dalykai ėjo gana pasekmingai: fabriką nupirko nebrangiai, nes be paties fabriko triobėsių dar yra ir keliatas namų, iš kurių pora namų yra muriniai. Nors pradžia buvo ir labai gera, bet p. Kazlausko pranašavimai ne išsipildė. Jis tada užtikrino klausytojus, kad už metų naujai steigiamame fabrike jau busią gaminami audeklai, o dabar ir po trijų metų dar nieko panašaus nėra. Pats Kazlauskas, kuris iš pradžios taip karštai ėmėsi pradėtojo darbo ir labai daug žadėjo, 1922 metais Liepos mėnesyje kaip išvažiavo į Ameriką, rinkt steigiamajam audeklų fabrikui akcijų (šėrų), taip ir negrįžta ir po šiai dienai, dingęs be žinios (dabar kalbama, buk jis esąs Amerikoje areštuotas ir sėdįs kalėjime už prisisavinimą surinktų iš žmonių pinigų, bet kiek tose kalbose yra tiesos, nežinia). Iki šiol audeklų fabriko įrengime tik tiek yra atlikta, kad sugriovė ne tinkamus audyklai triobėsius ir pastatė didokus muro sandėlius ir prie tų sandėlių pravedė geležinkelį. Tuos sandėlius išnuomavo Kauno pirkliams, kurie dabar juose krauna savo prekes. Ant fabriko tvoros pirkliai parašė didžiausiomis baltomis raidėmis užrašą: "Kauno Miesto Prekių stotis".

Taigi, vietoje žadėto audeklų fabriko, įtaisė prekių stotį. Toks žmonių apvylimas, kokį iškirto amerikiečiai su J. Kazlausku priešakyje, atnešė labai blogas pasekmes. Žmonės, norėdami susilaukt audeklų fabriko ir tikėdamiesi iš jo naudos, pirkdami akcijas, dėjo savo sunkiai uždirbtus centus, ne vienas iš jų net pasiskolinęs. Kaikurie darbininkai ir žemieji tarnai yra įnešę bent po 2—5 akcijas, ir dabar net po trijų metų laiko, vis dar nėra nieko aiškaus, kas iš jų tų akcijų išeis. Apgailėtini dalykai.

Lietuvos sunus.

Dykai nuo patrukimo kenčiantiems.

Nedėvėk diržo—išvengk pavojingų operacijų.

STUART'O LIMPANČIOS PLAPAO PADUŠKAITĖS yra skirtingos nuo paršamo diržo, jos yra išlaukinės gyduolės, limpančios prie kuno ir duodančios sustiprinimą toms kuno dalims, kurioms reikalinga. Neturi jokių šniurų nei sprendžinų. Nenuslenka ir neatsiremia į kaulus. Tukstančiai šiomis paduškaitėmis gydosi namie, nesutrukdami nuo darbo ir daugelis praneša, jogei šitokiu budu išsigydo. Minkštos kaip mošastas—lengva pridėt—nebrangios. Už jas gauta auksinis medalis Romoj. Grand Prix medalis Paryžiuje ir garbingas paminėjimas Panamos ekspozicijoje, San Francisco. Procesas atsitaisymo yra naturalis ir daugiau nereikia dėvėt diržų. Mes prirodysim tai pasiųsdami jum Plapao išbandymui visiškai DYKAI. Nesiųsk pinigų, tik parašyk mums. (—)

Plapao Laboratories,
3057 Stuart's Bldg., St. Louis, Mo.

Skausmai, mėšlungis,

neuralgija ir reumatiškas gėlimai negali pasirodyti, kur tokiuose atsitikimuose yra vartojamas

SEVERA'S GOTHARDOL.

Geras linimentas nuo sustingusių sanarių ir raumenų, traukučių ir visokių kitokių skausmų. Gauk bonkutę šiandien.

Kaina 30 ir 60 centai.

Gaunami bent aptiekoje.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ŠEIMYNINKĖMS KELRODIS

Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeimyninkė Amerikoje visados trokšta gaut patarimų pagerinimui jos žinojimo atlikinėjant pareigas kaipo šeimyninkė ir motina. Šitose skiltyse kas savaitę tilps straipsneliai, kurie bus įdomus kiekvie nai Lietuvei šeimyninkei.

RODYKLĖS No. 28

Virimo Receptas

Gera šeimyninkė privalo gamint valgius taip kad šeimyna gautų tinkamą įvairumą valgių, kurie turi reikalingos energijos, cukraus, karbohydratų, proteinų ir tt. Neduok perdaug mėsos ar perdaug daržovių, bet pamaišyk javinių vaistų, pieno, priekandžių ir tt. Vienas iš geriausių maistų apie kurį mažai kas žino kuris duoda energijos yra moliasai. Sekantis receptas yra padarymui pyragaičių su moliasais ir jie buna geri per porą savaičių.

MOLIASE DAŽYTI PYRAGAIČIAI

¼ puoduko evaporated pieno atmiešto su ½ puoduko vandens
1— puodukas kukuruzų krakmolo
1— šaukštukas trintų gvazdikų
1— šaukštukas trintų cinamonų
½ šaukštuko nutmego
½ šaukštuko kepamos sodos
⅔ puoduko moliaso
⅓ puoduko cukraus
½ puoduko sviesto pavaduotojo
¾ puoduko kapotų razinkų ar datulių
1— kiaušinis
2½ puoduko miltų
1— šaukštukas druskos.

Sumaišyk sodą su prieskoniais ir krakmolu. Sudėk paeiliui kitus dalykus. Krėsk dideliu šaukštu košę ant taukuotų blešinių, atskiriant trimis coliais. Uždėk riešutą ar razinką ar pusę datulės (jei datulės vartojama) ant vidurio kiekvieno pyragaičio ir kepk vidutiniame. pečiuje. Turėsi nuo trijų iki keturių tuzinų pyragaičių.

Virtuvės Reikaluose

Kad arbata neturėtų keisto skonio ir kava butų gardesnė dadėk į juos po žiupsnelį druskos verdant.

Niekad nešluok virtuvės pirm valgių virimo. Šlavimas pripildo orą dulkėmis ir perais.

Kiekviena šeimyninkė turi turėt kelioliką šmotų rudo popierio virtuvėje. Tas popieris susigadina daug atvejų, kaip padėt ant dugno kepant pyragus, uždengt maistą ir tt.

Kuomet užbaigi naudojus miltus numazgok lentą ar stalą šaltu vandeniu, bet ne šiltu, nes šiltas padaro miltus labai lipšnius ir sunku nuvalyt.

Geriausis budas išgelbėjimui pieno nuo prarugimo yra dededant žiupsnelį druskos. Tas išlaikys pieną saldžiu ilgesniam laikui.

Naminiai Pasigelbėjimai

Išvengimui šlapių odos čeverykų nuo skilimo ar sukietėjimo, ištrink juos su odiniu muilu. Kuomet išdžius geari juos nušveisk.

Skalbiant spalvuotas vatos materijas, tiadėk biški bosakso į vandenį ir tas neduos spalvoms pasileist.

Kada misinginiai ar sidabriniai liktoriai su plėtmėja nuo vaško ar lajaus pamerk juos į karštą vandenį ir vaškas visai pranyks.

Paskaidrinimui sidabro ar aukso retežėlių ar šiaip daiktų apdengk juos laiks nuo laiko su kreidos dulkėmis ir amonija ir nutrink su sausu minkštu skaruliu ar chamois oda.

Išėmimui purvo nuo suteptų drapanų, užtiesalų ir blanketų pamerk juos per naktį borakso vandenyje. Šiltos putos prašalins nešvarumą.

Grožės Patarimai

Atsikratymui nuo perdaug mėsos nuolat mankštinantis ir maudantis karštame vandenyje. Tas budas yra saugesnis ir protingesnis ir galima panaudot tose vietose, kur reikia mėsą apmažint, o karštos maudynės apmažina viso kuno svorį. Reikia nuolat gaivint visą sistemą tyru oru. Reikia kvėpuot tankiai kiek galima su atdarais kambaryje langais. Reikia žiurėt kokį valgį valgai. Jeigu neišsimankštini gana dienos laiku, reikia gerai prasivaikščiot prieš einant gult.

Ypatiška sveikata

Mes permatom skirtumą tarp žiemos ir vasaros papročių. Yra daug nustatytų dalykų, kuriuos reikia sekt per visą metą, kad tinkamai save užsižiurėjus. Patariu sekančius:

Gerk daug vandens
Reguliuok savo kuną maistu—ne vaistais
Valgyk vaisius ir daržoves kasdien
Valgyk taupiai keptų maistų ir tešlinių
Mėsos sykį į dieną užtenka
Valgyk sėlenų banduke. ir juodą duoną vietoj baltos duonos
Valgyk grudų maistą su vaisiais ir pienu ar grietine

Jei seksi tas taisykles. pamatysi, kad busi sveikas ir stiprus.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA,
316 Main Street,

Turtas — $22,500,000

Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val popiet.
Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Kolonijališkosios Dienos

Dienose Washingtono ir Lafayette; Kosciuškos ir karaliaus Jurgio, buvo pilnai galiojančiu papročiu pulkiosas ponioms ir gražiai apsirėdžiusiems vyrams papuošti savo galvas su gražiais perukais. Jei šitas paprotys galiotų ligi šiol, tai šiandien daugelis žmonių galėtų paslėpti po peruku pleiskanomis apdengtas savo galvas. Tačiau vietoje to, jie šiandien naudoja

Ruffles

Pleiskanų mirtinąji priešą, kuris, jei ištepsi juomi galvą kasdien per savaitę ar dešimtį dienų ir vėliaus tik retkarčiais gulig reikalo, greitai apvalis galvos odą nuo šių erzinančių baltų lupynų; niežėjimas tuojaus pranyks ir plaukai tuojaus atgaus savo naturalį, normalį grašumą. Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonką, arba už 75c. prisiunčiame paštu tiesiai iš dirbtuvės.

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass..

Yearly subscription: In United States $2,50
In Foreign Countries $3.00
Single copies ..... 5 cents.
Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass..

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose $2.50
Kitose valstybėse $3.00
Pavieniai egzemplioriai ..... 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Enterned as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879

KĄ REIŠKIA NEŽINOJIMAS KAIP GALIMA IŠ PAVOJAUS IŠSIGELBĖT.

Jau žinome, jog Lenkijos pavergtose Lietuvos ir Baltgudijos teritorijose gyventojai kelia maištus, nepakenčiant okupantų priespaudos. Pirmiaus tai skelbė Lenkijos kaimynų spauda, vėliaus žinios apie tuos pavergtųjų žmonių nerimavimus pasiekė ir tolimesnius kraštus, ir tos žinios kaskart skamba vis garsiau. Ant galo ir pačios Lenkijos spauda apie tai prabilo, ir tuomi ji patvirtino tuos gandus, kurie Lenkijoje pirmiau buvo slepiama tik tuščiais pasigyrimais, buk pavergtieji žmonės labai užganėdinti Lenkijos globa, ir jie karštai pritaria savo pavergėjų mylavimams.

Ant galo parsiėjo tą viską užmiršt, ir nors išvirkščiai perstatant visą dalyką, pripažint, kad tie "užganėdintieji" jau kelia maištus ir okupantams keršija prie kiekvienos progos, organizuotais buriais užpuldinėjant turtinguosius lenkus ir pačios valdžios įstaigas, apiplėšiant jas, naikinant ir žudant prievarta prisimetusius globėjus. Rods, lenkai dar ir šiadien nepripažįsta, jog tai yra priespaudos neperkenčiančiųjų gyventojų darbas, ir tą viską primeta tik paprastiems plėšikams, vienok jie negali paslėpt paties dalyko tikrumą, nes kiekvienam aišku, jog paprastieji plėšikai, su pasipelnymo tikslu plėšdami, nedaro skirtumo tarpe savo aukų, gi čia viskas yra kaip tik atbulai, nes tie tariamieji plėšikai vis tik pačius lenkus ir jų įstaigas užpuldinėja: dvaruose, miestuose ir viensėdijose. Paprasti bažnytkaimiai, sodžiai ir kaimai, kaip ir tos sėdybos, kuriose lenkų nėra, tų tariamųjų plėšikų neliečiama. Tas viskas aiškiai parodo, jog tie plėšikai, ar kaip ten juos pavadinus, taiko savo kerštą tik savo pavergėjams.

Bet viliugis okupantas, pavergėjas dalies Lietuvos ir Baltgudijos, to ne supranta. Jis aiškiai mato blogą padėtį, bet nemoka pažint to viso priežastį ir nemoka suprast kaip iš tos blogosios padėties reikia gelbėtis, idant išvengus pavojaus. Vieton suprast, jog eina darbas ne paprastų plėšikų, jieškančių sau pelno, bet tam tikrų politikų, turinčių visai kitą išrokavimą, okupantas prisispyręs tiki ir pasauliui pasakoja apie darbus "banditų", ir tikrina, jog jie pas jį atsilanko iš Lietuvos ir Rusijos, ir visi tie jos ne prieteliai, yra niekas kitas, kaip tik lietuviai ir rusai per rubežių tamsios nakties metų įsiveržę slaptai, varo pragaištingą darbą.

Kad gelbėtis nuo tų tik spėliojamų savo neprietelių, Lenkija kaip tik dalyko nesuprasdama ir nepažindama, griebiasi tiesiok ne apgalvoto budo ir į Lietuvos ir Rusijos parubežius gabena savo kariumenę, kad uždarius rubežių kareivių durtuvų tvora, idant taip ne įleidus tuos tariamuosius plėšikus, idant neleidus per rubežių įgabent ginklus ir amuniciją, kurią "banditams" pristatanti Lietuva ir Rusija.

Bet šitais budais Lenkija nesusilauks laukiamųjų saugerujų pasekmių, tik vieton to ji susilauks daug didesnį vargą. Apstatydama ji savo kaimynų parubežius savo kariumene, tų parubežių gyventojus dar labiau prislėgs ir privers juos prie tankesnių ir didesnių sukilimų. Aiškus dalykas, jog Lenkija yra tikra elgėta. Rods, turi ji kareivių, turi durtuvų ir šautuvų, iš Francuzijos importuotų, bet neturi kareiviams nė jų arkliams maisto, neturi net kareiviams nė jų arkliams stovyklų, ir todėl visas palaikymas parubežiuose kariumenės guls ant pačių gyventojų: jiems bus primėsta po vieną ar du kareiviu, šert ir dengt, bus verčiama priglaust ir šert jų arklius. Ir aiškus dalykas, jog šito primetimo žmonės ne pakęs, ir nepakęsdami jie greičiau sukils ir paskelbs žutbutiną kovą, idant laimėt ją ar joje žut.

Lenkija nieko neturi apart gaujos durtuvais ir šautuvais apginkluotų vyrų, kurie tuos durtuvus negraužš norėdami pasimaitint. Patys gyventojai, kuriems bus pavesta juos maitint, juk ir patys nieko neturi, nes šiais metais, kaip pačioje Lenkijoje, taip ir jos pavergtuose, kraštuose, laukų derlius pražuvo, ir todėl grumoja badas. Pavergtieji lietuviai ir baltgudžiai ir patys neturi kuom maitintis ir savo pusbadžius gyvulius maitint, o kuomet lenkai kareiviai pradės ir tą paskutį graibstytys, kas yra užsilikęs, aiškus dalykas, jog visuotinas sukilimas bus ne išvengtinas.

Tokiu budu Lenkija dėl savo nežinojimo, pati stato save į didesnį pavojų, nes ji pasiryžus ne įsileist per rubežių svetimus plėšikus (sulyg jos pačios išgalvojimo), idant nuo tokių plėšikų apsaugojus ir išgelbėjus pavergto krašto gyventojus, ji tokius plėšikus apginkluoja ir siunčia į parubežius; tokių ginkluotų plėšikų ji tik Lietuvos parubežyje pastatė 60,000, aprupinus juos durtuvais ir šautuvais. Ir lai ji nesitiki šitais savo legališkais plėšikais nuramint kraštą. Lai ji neseka budą senosios Rusijos, kuri pribaudimui žmonių vartodavo puslaukinius kazokus. Tie laikai jau praėjo ir jie negrįš.

Visgi blogai ir blogai.

Kuomet pašaliais kalbama apie gerovę Rusijoje, buk ten jau ir perteklius visko radęsis, ir todėl javai gabenami į užrubežius, ir pinigų dikčiai atsiradę, ir todėl valstybės gerovė jau pradeda užsitikrint, tai vienok iš kitų pusių pasirodo, jog ten tik vieni blogumai, ir gerovės greitai niekas neprivalo tikėtis. Nepaisant kitokių negerovių, blogiausia tai, kad vidujinė tvarka nesitaiso, o betvarkės ne perkęsdami gyventojai kelia maištus, kurių nugniaužimui valdžia yra bejiege.

Pietinėje Besarabijoje rumunų nelaisvėn patekęs vienas rusų kariumenės oficieras papasakojo pačius bloguosius Rusijos pulso tvaksėjimus, kurie turi reikšt, jog Rusijoje laukiama visuotino gyventojų sukilimo prieš bolševikų valdžią. Kol kas dar kariumenė, pasidėkavojant pagelbai puslaukinių mongolų, stengia sukilimus ginklu nuramint, bet laikui bėgant, išsisiems ta vienatinė galybė, ir anksčiau ar vėliau, ir pati barbariškoji kariumenė pereis į gyventojų pusę. O tas viskas įvyks tada, kada pritruks maisto.

Maisto ji ir šiadien gauna nedaugiausia, ir negalėtų išmist, jei butų jai uždrausta užsiimt plėšimais gyventojų. Kariumenė šiadien beveik tik iš plėšimo ir gyvena. Pinigų kad ir yra, bet jais naudojasi tik pati valdžia, kuri, ačiu anų metų Suvienytų Valstijų pagelbai, prisipirko iš spekuliantų maisto, kitą dar ir šiadien pas tuos pačius spekuliantus sukrovus laiko, tik savo reikalams. Kad daugiau pasiplėšus, valdžia kas savaitė ant gyventojų krauja naujus mokesčius, o jų nesulaukdama iš kaimiečių, siunčia valdininkus su kariumene, rekvizicijos keliais surinkt. Dėl to tarpe kaimiečių ir valdininkų su kariumene tankiai kyla kruvini susirėmimai ir tuose žuva daug žmonių. Tokių susirėmimų, arba kaimiečių sukilimų, netruksta apie Kijevą ir prie Dono. Kijevo aplinkėse ne seniai susidarė mušis tarpe kaimiečių ir kariumenės, kuriame dalyvavo abiejų pusių apie 15,000 žmonių. Mokesčius rinkt atvykę valdininkai likosi nugalabinti. Sukilėlius po ilgų kovų suvaldė mongolai, bet nežinia kaip ilgai kaimeičiai bus ramus. Ne kitoki dalykai dedasi ir prie Minsko, Smolensko ir Voliniaus.

Gruzijos gyventojai irgi kaskart pradeda labiau veikt. Jie iš kalnų nusileisdami, kartas nuo karto užpuola kariumenę ir kartais ją žymiai apipešą. Naftos išgabenimas iš Kaukazo pasidarė negalimas, nes gruzinai degina naftos šaltinius ir drasko geležinkelį Baku-Groznij-Rostov. Tarpe Baku ir Batum suardyta visi naftos kanalai ir kasyklų keliai. 100,000 kareivių daboja geležinkelį, naftos šaltinius ir mangono kasyklas. Nėra tos dienos, kurioje apsieitų be kruvinų mušių tarpe gruzinų ir kareivijos. Ir nėra abejonės, jog gruzinai kovos per daug metų, ir galų gale gali laimėt. O kol tai bus, bolševikijos valdžiai darosi milžiniški nuostoliai, kuriuos vargiai ji galės kada nors uždengt, nes reiktų apie šešių metų, kad pataisius tai, ką gruzinai sugadino tik pastarųjų šešių savaičių bėgyje.

Juodasis maras.

Neseniai Kalifornijoje ėmė siaust epidemija, taip vadinamo juodojo maro arba džumos. Tai yra Azijos liga, greitai imanti savo aukas, greitai prie žmonių limpanti ir nepaprastai greitai besiplatinanti. Maras apsireiškia dvejopu budu: umas ir stiprus plaučių uždegimas, ir kuno apdengimas didelėmis ir baisiomis votimis nuokart. Kaip vienas taip ir antras apsireiškimas yra lygiai pavojingas. Plaučių uždegimas platinasi per žmones, gi vočių perus išplatina žiurkės.

Šitas maras Kaliforniją atlankė dabar jau ketvirtu kartu ir nėra taip pavojingas kaip seniaus, kada jo sulaikymui dar nebuvo išrasta budas ir vaistai. Vienok jo žmonėms reikia saugotis ir todėl Kalifornijoje visur valdžia rupinasi žmonių apsaugojimu. Kur ligonis atsiranda, kariumene apstatoma ta aplinkė ir neleidžiama niekam įeit, o jei kas į eina, neleistina nieko išnešt. Mirusiųjų lavonai ant vietos hemijomis sudeginama.

Šis maras savo laiku siautė ir Europoje. Metuose 546 jis pirmu kartu pasirodė Konstantinopolyje; tukstantis laidotojų nespėjo laidot numirėlius, dienomis ir naktimis. Iš Konstantinopolio jis perėjo į Italiją, Franciziją ir galiaus persikėlė į Afriką. Vienuoliktame amžiuje jis siautė Vokietijoje, per dvidešimts penkis metus.

Tryliktame amžiuje kryžeivių ricieriai iš Azijos tą marą vėl į Europą parnešė ir tada Anglijoje trečdalis viso gyventojų skaitliaus išmirė; Narvegijoje išmirė du trečdaliai viso gyventojų skaitliaus; abelnai tada Europoje juodasis maras išskynė 5 milijonus žmonių.

Metuose 1603 maras siaute Egipte, kur išmirė nuo jo 100,000 žmonių, paskui po kelis kartus jis siautė Anglijoje. Italijoje 1656 metuose nuo jo krito 400,000 žmonių, gi pradžioje aštuoniolikto amžiaus tas pats maras siautė Lietuvoje ir Prusijoje, kur išmirė suvirš 300,000 žmonių.

Europoje pradėjus gintis nuo šio maro švarumu, jis persikėlė į Indijas ir musų laikuose tik ten jis buvo žinomas. Metuose 1900 Indijose išmirė nuo jo 93,000, gi 1901 m. 274,000 žmonių.

Metuose 1894 du mokslininkai—Jersin ir Kitasato, sugavo juodojo maro bakcilių, kurį praminė "Bacillus pestis" ir nuo tada jieškota vaistų, kuriais butų galima užmušt maro bakterijas. Vaistai jau yra ir dabar pavojus greičiau prašalinamas.

Ėmėsi naujo darbo.

Anarkistė Emma Goldman, kuri 1919 metuose tapo deportuota iš Suvienytų Valstijų į Rusiją, ir ten ilgai negalėjus pagyvent, iškeliavo į užrubežius dabar Anglijoje leisis su misijomis per kolionijas, peikdama Rusiją. Sulyg jos pirmųjų pasakojimų, Rusijoje dabar žmonių liuosybė yra šimtą kartų daugiau suvaržyta negu kad buvo carų laikais.

Londono žydai surengė jos priėmimui pokilį, kuriame ji pasakė karštą ir Rusiją pasmerkiančią prakalbą. Visi svečiai užtai ją širdingai sveikino, o tula žydukė West, balsiai sušuko: "Mes turime širdingai dėkavot Suvienytoms Valstijoms, už paskolinimą mums Emmos Goldmanutės".

Apart kitko Goldman pasakė, jog Suvienytos Valstijos ją deportuodamos Rusijon, pasielgė panašiai kaip ir Rusija, kuri ją deportavo iš savo rubežių. Pažymėjo betgi savo viltį, jog kada nors ji vėl lankysis Suvienytose Valstijose, tik jau su kitokiomis išlygomis negu anais metais. Jos nuomone, Suvienytose Valstijose virsią kiti laikai, kaip ir kitose valstybėse, kur žmonių liuosybę varžyt niekas neturės tiesos.

Visgi Lenkiją pučia.

Nors pastaruoju laiku ir buvo miglų tarpe Lenkijos ir Francuzijos, tai vienok tas viskas buvo labai paviršutinu, gi viduje pas francuzus kaip buvo Lenkija pučiama, taip ir yra. Pastaromis savaitėmis Francuzijos piniguočiai sutiko duot Lenkijai naują paskolą, sumoje keturių šimtų milijonų frankų. Rods, jie neduos lenkams aukso nė sidabro, bet už tiek sumos sutiko jiems įrengt du portu: vieną prie Baltiko jurių, Gvenos krašte, ir antrą Silezijoje, krašte Pucko sausžemio, prie salos Hela. Abu šie portai bus skirti submarinų ir kariškų laivų stovykloms. Portus įrengus kaip reikiant, francuzai pasižada Lenkijai padirbt submarinus ir kitus kariškus laivus.

Šitie portai Lenkijai reikalingi suvijimui kariškiems laivams ir submarinams lizdų, o submarinai ir paviršutiniai mušių laivai Lenkijai esą reikalingi apsaugojimui Danzigo, kurio gyventojai, didžiumoje vokiečiai, Lenkijai šiadien neduoda daug giliuot. Mat Lenkija bijo, kad kartais Danzigas neprisidėtų savanoriai prie Vokietijos, ir tuomi ne užrauktų Lenkijai išėjimą į Baltiko jures, Vislos vaga. Kada Lenkija turės savo submarinus ir kitus laivus, Baltiko pakraštyje, tada Danzigas jau bus pavojuje, ir reikalui esant galėtų but užpultas iš šiaurės, ir paimtas lenkų "nelaisvėn". Be to dar Lenkija giriasi ir tiek, jog įsirengusi ji savo laivyną, galėsianti atlikt jai uždėtas pareigas sargyboje, idant Rusija su Vokietija negalėtų susiartint.

Iš to matosi, jog Lenkija visgi trokšta liktis militarišku Europos dievaičiu.

Paakino juos.

Chicagos dienrastis "Chicago Daily Tribune" kartas nuo karto prakvimpa kokia tai lenkiška atmosfera, o ypatingai kaip jam reikalinga kada prisiminc apie Lietuvą ir lietuvius. Mat šis laikraštis dar kaip reikiant ne išsimiegojęs ir todėl jam vis dar ne aiškus skirtumas tarpe lietuvių ir lenkų. Todėl jis ir pastaruoju laiku, butent Spalio 24 dieną patalpino tulo W. G. N. straipsnį, kuriuomi pasakojama didelę naujieną, o tai tokią, jog... "Lenkija ir Lietuva mokės Suvienytoms Valstijoms skolas..." ?

Šitą "naujieną" negalėjo nutylėt "Lithuani'os" redaktorius Tamas Šemis (Shamis) ir pirmą dieną Rugsėjo tame pačiame laikraštyje paakina jį ir jo korespondenta, jog bereikalinga Lenkiją lipint su Lietuva, kadangi tai yra dvi, viskuom tarpe savęs besiskiriančios tautos, ir jos savo skolas Suvienytoms Valstijoms mokės ne kartu, kaip W. G. N. mano, bet skyrium, kiekviena už save, atskiromis sutartimis ir atskirais terminais, nurodydamas pačių sutarčių datas, ir baigdamas savo raštą p. Šemis klausia: "Kodėl toks vėlyvas W. G. N.?"

Italų "civilizacija".

Vienuoliktoje dienoje Lapkričio Amerikoje ir Europoje apvaikščiota paminėjimą vakarinių talkininkų pergalės prieš centralinius talkininkus, 1918 m. pasaulinę karę pertraukiant. Nuo kitų ne atsiliko tuose apvaikščiojimuose ir Italija, kur rengta skaitlingos parodos ir iškilmingi susirinkimai. Tik kaip italai visur parodo savo "civilizaciją", taip ir toje dienoje su ja pasirodė. Buriai facistų užpuolė generolo Garibaldi susirinkimą ir ėmė į susirinkusius iš revolverių šaudyt. Kilo peštynės abiejose pusėse ir kelios dešimtys abiejose pusėse likosi sužeista. Mediolane taipgi tarpe facistų ir jų priešų kilo muštynės, kuriose sužeista dvidešimts penki žmonės, ir du pavojingai pašauta. Ryme, kur "juodmarškiniai" buvo susirinkę išreikšt karaliui ir valstybei ištikimybę, čia irgi susirinkusius užpuolė facistai ir revolverių šuviais sužeidė tris ypatas.

Kuom Lenkija turtinga?

Lenkija pasirodo esanti turtinga ne duona ir ne pinigais, bet skolomis ir... politiškais prasikaltėliais. Sulyg valdiškų apskaitymų, šiadien Lenkijoje kalėjimuose laikoma net 1419 politiškų prasikaltėlių, tarp kurių yra 1316 vyrai ir 103 moters. Sulyg tautų, tais kaliniais yra: pačių lenkų 386, rusų 299, baltgudžių 145, žydų 497, vokiečių 16, lietuvių 36 ir čekų vienas. Šitų kalinių skaitlius sudaro ketvirtą nuošimtį visų kalinių Lenkijoje.

Proporcionališkai palyginus Lenkiją su buvusiaja Rusija, visame pasaulyje garsia politiškais prasikaltėliais, atrasim, jog Lenkija yra godesnė ir turtingesnė tomis "gėrybėmis". O kas butų, jei ji išaugtų tokia, kokia buvo Rusija? Be abejonės, didesnė dalis jo gyventojų butų kalėjimų gyventojais.

Rusijoje pradėta naujagimius vaikus krikštyt naujais, bolševikiškais vardais, ir sakoma, jog nauji vardai turi neblogiausias pasekmes. Vyriškos lyties vaikai vadinami: Spartak, Maj (Gegužis), Ninel (atbulai skaitant — Lenin), Vilien (pirmos silibos Vladimyro Iličo—Lenino) ir tam panašiai. Moteriškos lyties naujagimiai vadinami: Marsilenka, Revoliucija, Vladimyra, Iliča, Lenina ir tam panašiai.

Amsterdame, Belgijoje netrukus Lenkija per akcioną parduos anais metais iš Rusijos gautus brangumynus, susidedančius iš šafirų, rubinų, deimantų ir daugybės perlų. Visa tai seniaus priklausė Rusijos carų giminėms ir bolševikų valdžia juos konfiskavus, atidavė Lenkijai kaipo atlyginimą už išvežtus iš Lenkijos karės metu produktus. Visos tos brangenybės apskaitoma vertėje devynių milijonų rublių.

Lenkijos seimas gamina įstatymą, kuriuomi bus įsteigta moteriškų drabužių cenzura, neleidžianti dėvėt trumpus sijonus, gilias dekoltes ir trumpas rankoves. Visos šios ypatybės bus aprubežiuotos įstatymais, ir tik sulyg cenzuros nurodymų bus leidžiamas sijonų ir rankovių ilgis ir dekolčių gilumas. Bus taipgi ginamas plaukų moterims kirpimas ir gumo čiulpimas.

New Yorke, šv. Morkaus kongregacionalistų bažnyčios kunigas Dane, paskelbė savo rezignaciją iš kongregacijos, savo rezignaciją pamatuodamas tuom, kad mažuma parapijonų jam neduoda ramybės ir reikalauja griežtai leist bažnyčioje arba Dievo namuose, rengt šokius bent du kartu per savaitę.

PO MEDŽIU.

Malonųs broliai ir sesers! Praėjusioje savaitėje męs Po Medžiu kalbėjome apie naujosios mados monarkistus, kurie gavęsi valdžion bent kurios valstybės, stengiasi sau vietą užsitikrint ilgesniam laikui, su pagelba naujausios mados armijų. Negalėjome pabaigt savo kalbą, kadangi dėl jos kiek ilgesnės tėmos, pritruko mums laiko, ir todėl pažadėjau jums pakalbėt dar kitą kartą, tame pačiame reikalė, toje pačioje tėmoje. Todėl šiuomkart aš baigsiu aną kartą pradėtą savo tėmą.

Kaip jau žinome, šiadien visur brazda įvairios partijos. Galėtume eit skersai ir išilgai visą pasaulį, atrasime visur daugybes visokių partijų, siekiančių paimt savo rakonsna šalies valdžią, o kad visoms negalima valdžią išsidalint po šmotelį, todėl spriaudžiama tik tuomkart reikalingas skaitlius žmonių, kiek gudresnių. Bet jie patys negali ir tai pasidaryt, pagamint savo spriaudžiamiems žmonėms vietas, tad reikalinga panaudot gyventojų balsus, kuriais valdininkai renkama. Ir taip jau šiadien priimta visur, jog rinkimams artinantės, cielos goviedos ir ne veikia daugiau nieko, vien bėgioja visais pakampiais, gundant žmones, idant tie balsuotų už rodomus kandidatus.

Kadangi kiekvienoje valstybėje reikalinga gana dideli skaitliai įvairių valdininkų, ir kadangi daugybė partijų stengiasi tuos valdininkus išrinkt tik sau, tad suprantama aiškiai, kaip daug atsiranda kandidatų, beveik daugiau negu balsuotojų. O kad balsuotojams didesnėje dalyje visi kandidatai nėra pažįstami, jų vertė nėra žinoma, todėl čia kaip tik proga jiems įkalt tai ko nori politikieriai. Na ir politikieriai bruzda kiek tik galėdami, peršant savo partijų kandiddatus. Kiekvienos partijos agentai savo kandidatus kelia į padanges ir jų vardu balsuotojams prižada dangų ant žemės; jie žada visokius palengvinimus, visokias gėrybes, kokių žmogus savo gyvenime tik gali reikalaut.

Tokioms agitacijoms einant, žmonės nežinodami viso dalyko gudrioisios mašinos, patiki tokioms agitacijoms, agentų prižadams, ir rinkimams parsiėjus, atiduoda savo balsus už tuos kandidatus, kurių agentai gudriau mokėjo saviškius įgirt. Patys kandidatai tankiausia negirdi visų tų prižadų, kuriuos žmonėms skelbia jų agentai prieš rinkimus, ir kurie liekasi išrinktais, visai ir ne mano išpildyt tai, ką jų agentai žadėjo. Jų sažinė liuosa i r jie patys valdo taip kaip jiems išrodo geriau arba taip kaip aplinkybės leidžia.

Pusė bėdos butų dar tame, jei tai butų tik su vieno valdininko išrinkimu ir tik vienoje vietoje. Bet taip dedasi visame pasaulyje. Jei vienos partijos kandidatai ne laimėjo ir laimėjo kandidatai partijos kitos, tada pralaimėjusios partijos agentai prieš laimėjusius kelia karę. Jie prie kiekvienos progos paprastiems žmonėms įkalba, jog šito ir kito blogo nebutų, jei jų partijos kandidatai butų laimėję, ir nebus gerovės, kol jų partija laimės. Ir čia žmoneliai prisiklausę tokių tikrinimų, pradeda rugot ant išrinktųjų ir rengtis rinkt kitus rinkimams prisiėjus. O rinkimams atėjus, ir vėl ta pati istorija ir tos pačios pasekmės, ir vėl mulkinimas žmonių iš kitos pusės.

Gi kandidatai, jaučiantieji kurių partijos yra stipresnės, ginkluojasi naujosios rušies amunicija—agitacijomis prieš savo priešus arba kitas, sau svetimas partijas. Ir tankiausia laimi tos partijos su savo kandidatais, kurios išaikvoja didesnes sumas pinigų, savęs išgyrimui ir kitų, sau priešingųjų išniekinimui. Kiekvieni rinkimai valstybėms kainuoja daug milijonų. Ir ne stebėtina, jog po kiekvienų rinkimų viskas umai brangsta. Kurios valstybės politikavimai didesni, ten pinigų politikos reikalams išaikvojama daugiau, tose valstybėse ir žmonių gyvenimas jau darosi ne pakenčiamas dėl brangumo, kad ir mažiausio daiktelio. Ir suprantamas dalykas dėlko viskas, kaskart vis labiau brangsta.

Kandidatai į valdininkus, žinoma, pinigų neturi tiek daug, kiek reikalauja jų išrinkimo agitacijos. Už juos deda tukstantines sumas turčiai: fabrikantai, pirkliai ir stambesnieji pramoninkai. O ar manote, jog jie yra toki šalies geradėjai, jog išduodami pinigų dideles sumas, atsižada savo pinigų? Aišku, jog ne. Laimėjus jų partijai, jie tuojaus ant visko kelia kainas, kad netik surinkus išaikvotas agitacijoms pinigų sumas, bet dar kad ir uždirbus. Jeigu anais metais piniguočius Rockefeler nuėjęs į bažnyčią, įmetė į kolektorių gurbelį dvidešimts penkis tukstančius doliarių, ir parėjęs išsiuntinėjo telegramus į savo visas agenturas kad pakelt po vieną tik centą ant gorčiaus karasino, per dvidešimts keturias valandas netik surinko tuos dvidešimts penkis tukstančius, bet dar ir penkias dešimts tukstančių doliarių surinko gryno pelno, tik per dvidešimts keturias valandas, tai aiškus dalykas, malonųs broliai ir sesers, kiek milijonų pelno politiški sukčiai, kurie kasdien kelia po du ir tris centus ant kiekvieno svaro ir kiekvienos alvės.

Taip dalykams dedantės, kiekvienam yra aišku, kad šitaip žmonės yra iš metų į metus apiplėšiami be jokios sažinės. Tokiu budu piniguočiai prisiplėšę kruvas pinigų, laukia prisiartinant kitų rinkimų. Rinkimams artinantės, jie sulaiko pramonę ir eina lošt iš žmonių suplėštais pinigais. Ir vėl jie deda šimtatukstantines sumas savo partijų išreklamavimui, žmonių apmulkinimui, o kad pramonę sulaikius žmonės pasijunta didesnėje priespaudoje, jie ir vėl lengvai paseka paskui agitatorius, kurie moka gudriau pažadėt gerovę. Rinkimams praslinkus, vėl leidžiama kiek pramonė, ir vėl tik tadm, kad pabranginus viską ir susiplėšus išlaidas su tukstantiniais nuošimčiais.

Taip dedasi turtingose šalyse, taip dedasi ir tose, kurioss yra ne turtingos. Tarpe pastarųjų turime paskaityt ir musų tėvynę Lietuvą. Ten daug ko truksta, daug ko nėra, bet partijų galbut yra ne mažiau kaip ir turtingose šalyse. Ir visos tos partijos lošia savo lošius, paremtus tik ant nekaltų žmonių pečių. Rods, Lietuvoj partijos dar ne išaikvoja milijonus rinkimams prisiėjus, nes pinigų valstybėje nėra, bet jei valstybė prasigyvens, žinokime iš anksto, jog ir ten tas pats dėsis, kas šiadien dedasi turtingose šalyse. Ir ten žmonės lygiai taip kęs didžiausius išnaudojimus turtingesniųjų. O kiek demoralizacijos, kiek pasėjama žmonėse sužvėrėjimo, kas ir apsakys. Atmename senesnius laikus ir tuose laikuose gyvenusių žmonių sažinę ir budą, ir matome koki šiadien žmonės. Tai vis politiškųjų partijų vaisiai ir pasekmės jų darbų.

Žmogus.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Kernavė.

(Žinutė iš mokslo)

Pirmoji Lietuvos sostinė—Kernavė, randasi apie 34 kilometrus nuo Vilniaus, ant Nėrio kranto. Padavimai skelbia, jog Kernavę įkuręs kunigaikštis Kernius X amžiuje, gimus Kristui. Bet sostinė Kernavė išbuvo tik du šimtu metų. Vytauto didžiojo laikais Kernavė dar buvo garsi, bet paskui pradėjo nykt. Dabar Kernavės vietoje liko tik sodžius ir trįs kalnai.

Lun—is Juozas.

Didžiausios ne krikščioniškos religijos.

Koncucijaus religijos obalsis: "Pažinkite praeitį, o žinosite ateitį". Įsteigėjas Konfucijus (551—478 prieš Kristaus gimimą). Pasekėjų turi 80,000,000.

Brahmos religijos obalsis: "Siela nepažįsta jokio žmogaus. Kaunas yra sielos priešas". Pasekėjų turi 170,-000,000.

Buddos religijos obalsis: "Kas išdrįs pasakyt: aš netikiu Juo, arba įvardys Jį? Kas išdrįs nuginčyt Jį ir tart netikiu Juo". Budizmas yra atskala Braminizmo ir šios religijos įsteigėjas yra Sakyamuni (miręs 543 m., prieš Kristaus gimimą). Pasekėjų turi apie 340,000,000.

Islamas, įkurėjas šios religijos yra Mahomedas (570—632 po Kristaus gimimo). Šios religijos ypatybė yra ta, kad viskas yra iš anksto nulemta; kas kam jau nulemtą, to jau neišvengsi. Pasekėjų turi apie 210,000,000.

Klevo Lapas.

Mongolija.

(Žinutė paimta iš geografijos)

Mongolija užima 3,3 milijonų kv. kilometrų, o gyventojų turi apie 2 milijonu. Didžioji šalies dalis yra tai skurdžių augalų stepai arba akmenuota dykuma; smėlynių užeinama rytuose. Mongolijos gyventojai visi klajokliai. Miestų labai mažai, bet ir tuose gyvena daugiausia hinų prekininkai.

Mongolai, dabar negausingi, kitados yra buvę galinga tauta. Jie nekartą buvo įsibriovę į šiaurinę Europą ir šiaurvakarinę Aziją, ir išsiautėję jas. Europoje mongolai pasirodė netrukus po Kristaus gimimui, juos tada vadino hunais. XIII—XIV amžiuose mongolai užkariavo Rusiją, XV amžiuje jie nukariavo vakarinę Indiją ir įsteigė ten "Didžiojo Mongolo Imperiją".

Bet mongolų įkurtosios valstybės greitai iširo, ir dauguma jų vėliau liko užkariautos Europėnų. Mongolai yra žmonės nedidelio ugio, stačiais, juodais ir šiurkščiais plaukais; galvos didelės, veidai platųs, akys žvairos, barzda labai reta. Iš jų yra gavus vardą ir visa rasa. Mongolų našystoj žymu hinų įtaka. Jie nešioja vilnonį arba kailinį halatą, kurį papuošia plačia juosta, ir dėvi kailines kepures. Galvą skuta, bet kai kurie nešioja ir kasas, kaip ir hinai. Mongolai gyvena jurtėse, kurios lengvai sustatomos, arba išardomos ir pernešamos. Tos jurtės yra apskričios, smailo kugio pavidalo; sienos ir stogas aptraukiami veltiniu. Viduryje aslos taisomas žydinys ugniai kurint, o viršum paliekamas augštinis dumams išeit. Žiemą, kai šalčiai pasiekia Mongolijoje 30—40 laipsnių, tuomet jurtė apmušama kailiais. Mongolų valgis—arbata iš hinų čia atvežama, aviena, o vasarą kumisas (kumelių pienas). Mongolų jurtė, namų apyvokos daiktai ir drabužiai—viskas suskretę.

Mongolai verčiasi gyvuliais: laiko avis, arklius ir dvikuprius. Kai kurie turi dideles bandas. Vienur gyvuilams žolę nuėdus, mongolai keliasi į kitą vietą. Tie mongolai, kurie gyvena rytinėj šalies dalyje, vežioja arbatą iš Hinijos į Sibyrą: jų karavanai eina į Rusijos Kiachtos miestą, Hinijos parubežyje.

Visi mongolai — Buddos pasekėjai. Jie pripažįstą vyriausiąjį dalai-lamą, bet Urgos mieste turi savo vyresnį dvasiškį—Bogda—lama. Mongolai dalijasi į daugelį giminių, kurias valdo kunigaikščiai. Mongolija yra Hinijos valstybės dalis, ir Mongolijos kunigaikščiai moka duoklę Hinijai ir duoda jiems raitą kariumenę.

Klevo Lapas.

Medvėgalio kalnas.

Augščiausias žemaičių kalnas, tai yra Medvėgalio kalnas, kuris turi 235 metrus augštumo, ir randasi apie Kaltinėnus, Tauragės apskrityje. Apie jį seka sekantis padavimas:

Į kalną eina urvas su geležinėm durim. Per tas duris galima nusileist į kalną. Bet į kalną įeit negalima — tas kalnas užkeiktas. Kartą įleido į kalną berniuką, krepšyje, bet ištraukę su nuluptu kailiu. Švedkarių metu (XVII ir XVIII amžiuje) švedų burys ganė arklius pagal kalną. Staiga užklupo juos lietuvių kariumenė, pagavo arklius, bet švedai paspruko į kalną. Švedai gyvena dabar kalne, ir tik laikas nuo laiko išeina į viršų, pasigrožėt.

O nuo Medvėgalio kalno žiurėt labai gražu į ten toli, toli, blizga, kaip sidabras, keli ežerai, mėlynuoja į dangų galvas iškėlę Šatrijos Baltininkų kalnai ir daug kalnų—kalnelių; kalnus apsupa girios, derlingi laukai, kame išmėtyta dvarų, dvarelių, sodžių, sodelių, miestų, miestelių, net keliolikos bažnyčių bokštai matyt. Musų kariumenei kartą pavykę išviliot švedai iš kalno urvų. Išviliojusi švedus, kariumenė jų į kalną neleidusi. O seniau dar buvusi ant to kalno pilis, tik kitu vardu. Kartą netikėtai užpuolę apylinkę kryžeiviai. Žmonės su visa manta, kas tik galėdami, subėgo į pilį, užsirakino joje ir ėmė gintis. Bet gynėjai veikiai pritruko valgio ir reikėjo susižinot su Medininkų pilia. Tik niekas negalėjo prasiskverbt per pilį apsupusių kryžeivių eiles. Nė vienas vyras to nedrįso padaryt. Staiga išėjo dvi vaidelutės ir pasakė:

—Mudvi, galime duot žinią Medininkams.

Žmonėms taip patikęs mergaičių drąsumas, kad ir kalną praminę jų brangiausiais, tartais žodžiais—Medvėgaliu; tas žodis paeinąs nuo žodžių "Mudvi galim.

Lun—is Juozas.

Gyvulių keitimasis.

Yra aiškiai pastebėta, jog pastaruoju amžium žymiai pasikeitė gyvulių išveizda. Arkliai, kiaulės ir raguočiai, visai kitokią išveizdą turi šiadien negu turėjo seniau. Jeigu iš kapų atsikeltų bent vienas gyvulių augintojas, ant žemės gyvenęs prieš šimtą metų, jis labai stebėtųsi iš gyvulių išveizdos persimainymo. Jam šiadieniniai musų gyvuliai butų taip keisti, kaip mums keisti yra tie gyvuliai, kuriuos męs kartais matome cirkuose. Mat per šimtą metų gyvuliai savo išveizda taip atsimainė, kaip kelių pastarų bėgyje atsimainė žmonių dėvėjamų drabužių sukirpimas ir pasiuvimas.

Šiadieniniai arkliai yra žymiai didesni negu jie buvo prieš šimtą metų. Karvės savo stambumu ir tešmenų didumu, palyginus su karvėmis prieš šimtą metų, išrodytų tiesiok ne naturališkais tvariniais. Kiaulė iš 1800 m. viskuom buvo panaši laukinei kiaulei, arba savo giminei, iš kurios ji išsivystė, kaip išveizda, taip ir budu. Šiadieninė kiaulė yra savo budu švelni, iššiuroje gluodna ir daug anksčiau pilnai suauga. Savo laikubuvo bandyta kiaulių didumą sumažint, ir priduot daugiau svarumo, bet apie prieš dvidešimts metų atsižadėta to tikslo. Ir dabar kiaulės vis auga savo didumu ir svarumu.

Avis tai labai senas gyvulys, žinomas kaipo labai naudingas dar iš senųjų, bibliškųjų laikų, per pastarąjį šimtą metų irgi žymiai išsivystė ir priėmė visai kitokią išveizdą. Šiadieninės avys didžiumoje, neturi ragų. Vėliausios veislės turi storesnį kaktos kaulą ir prisidengę didesnėmis negu praeityje, vilnomis. Prieš šimtą metų avys turėjo nuogas kojas ir plikas galvas, gi šiadien avių augintojai veisia avis su vilna apaugusiomis kojomis ir galvomis.

Karvių pieningumas.

Šiadieninės karvės, palyginus su karvėmis prieš šimtą metų, yra mašinos, produkuojančios pieną. Karvių veislės pagerinimas per pastaruosius šimtą ir dvidešimts penkis metus, pasiekė labai augštą laipsnį. Kaip pasakiška Aladino lempa, taip musų dienų karvė, yra viskuom atsimainiusi ir šimteropai naudingesnė.

Karvių veisime ir pagerinime žmonės tiek daug nuveikė, kad karvė iš 1825 metų, prieš šiadieninę karvę išrodytų tik ne normališkas gyvulėlis. Mokslas išaikvojo daug energijos, kad karvę padarius pieningesne. To pasekmėmis yra, jog šiadieninė karvė yra daug didesnė už praeities karvę, ir todėl iš jos gaunama daug daugiau pieno. Šiadieninės karvės galva yra daug didesnė, ir kaukuolė gilesnė, užtai ir pati karvė yra išmintingesnė, protingesnė. Iš šiadieninės karvės labai stebėtis reiktų karvių augintojui, specialistui toje srityje, praktikavusiam prieš penkias dešimtis metų.

Gyvuliai suauga greičiau.

Gyvulių augintojai pasidarbavo tiek daug, jog šiadien iš gyvulių gaunama daugiau mėsos, ir tai daug geresnės negu seniau. Šiadieniniai raguočiai turi trumpesnes kojas, didesnes galvas, plonesnes odas ir daugiau mėsos pasturgalinėje savo kuno dalyje. Prieš šimtą metų raguočiai, mėsai auginami, suaugdavo tarpe trečių ir penktų metų savo amžiaus, gi šiadieniniai raguočiai suauga tarpe aštuoniolikos ir trisdešimts mėnesių.

Jautis prieš šimtą metų buvo labai keistas gyvulis. Mėsai jis buvo tinkamas tarpe keturių ir penkių metų savo amžiaus, ir tada daugiau ne svėrė kaip vieną toną. Turėjo ilgas kojas, gi raumenų ir taukų sluogsniai, nudribę kabojo nuo šonų ir užpakalinės kuno dalies. Šiadieninis jautis yra tinkamas pjovimui tarpe pirmų ir antrų metų savo gyvenimo, ir sveria jau nuo 1000 iki 1600 svarų. Turi trumpas kojas, didelę galvą ir ploną odą. Tankiai ir raumenai susiviję tam tikruose sluogsniuose ir todėl šiadieninio jaučio kunas yra lygus. Šiadieninių gyvulių mėsa, ne palyginanmai yra gardesnė už mėsą gyvulių, kurie žmonių maistui naudota prieš šimtą metų.

Šiadieninis arklis.

1790 metuose arkliai buvo gana dailųs, bet tų laikų arklių augintojas, be abejonės, pamatęs šiadieninį arklį, šamionų veislės, už vieną atiduotų savo visą kaiminę, nes šiadieniniai arkliai yra pritaikyti ir prie sunkaus darbo, ir prie sporto, ir prie lengvo bėgimo miestų gatvėse. Pagerinus gatves ir kelius, šiadien arkliai gali traukt dideles sunkenybes

LIETUVIAI AMERIKOJ

WORCESTER, MASS.

Iš S.L.A. kuopų gyvenimo.

Worcesteryje nuo seniai gyvavo S.L.A. 57 kuopa. Tai buvo didžiausia kuopa visoje organizacijoje, nes narių turėjo suviršeptynis šimtus. Anais laikais, kada ėjo "revoliucija", kada pakeista S.L.A. konstitucija, 1910 ir 1911 metais, kuopa buvo nusilpnėjusi ir daugelis manė, jog kuopa visai pakriks. Bet iš Lietuvos atvykus Petrui Dėdynui, šis pristojo prie kuopos gale 1912 metų ir pradėjo darbuotis. Nors Mass. valstijoje čarteris buvo ne registruojamas per keliatą metų, tai vienok Dėdynas kuopą organizavo didesne, kol ji išaugo į milžinišką. Tik buvo nelaimė, kad Dėdynas nežiurėjo ką į narius rašo, ir tokiu budu prirašė daug tokių žmonių, kurie į S.L.A. žiuri tik kaipo į turtingą įstaigą, arba kitaip sakant, prirašė daug radikalų.

Beorganizuodamas Dėdynas S.L.A. narius, gavosi ir į kuopos pirmininkus, kuriuomi išbuvo ar dvyliką metų. Ir viskas butų buvę neblogiausia, jei Dėdynas butų žiurėjęs kiek plačiau organizacijos reikalus ir vidujinę discipliną bei tvarką. Ant nelaimės Dėdynui to visko truko, ir todėl kuopoje, kartu su narių skaitlium augo betvarkė. Susirinkimuose didinosi lermai, nes radikalai įsigalėję, neleido giliuot kitaip manantiems, neprileido ir į valdybą nieką kitą kaip tik saviškius. Jei rinkimuose kas perstatė kautininką kandidatu, jie tuojaus surado priežastis, dėl kurių kandidatas negalėjo but išrinktas, ir taip valdyboje tik vieniems radikalams vieta buvo, apart paties Dėdyno, kuris, rodosi, pirmiaus buvęs radikalu, vėliaus skirtumo tarpe vienų ir kitų nedarė. Tam radikalai turėjo ir dalį tiesos, nes porą kartų valdybon pakliuvus vienam kitam kitų pažiurų, tie padarė šiokias tokias paines finansuose, ir nors jie nuostolius atlygino vėliau, tai vienok autoritetas radikalų priešų buvo jau sugadintas.

---

be didelio vargo. Šiadieninės žagrės, verčiančios kelias vagas kartu., pavadavo senoviškas, po vieną vagą vertusias žagres. Senovės arkliai su dideliu vargu traukdavo vienvages žagres, gi šiadieniniai arkliai turi visai mažai vargo prie traukimo sunkiųjų, kelias vagas verčiančių žagrių, nes šiadieniniai arkliai turi penkis kartus daugiau jiegos, negu turėjo senoviški arkliai. Ir jeigu gyvulių augintojai ir toliau progresuos, gerins arklių veislę, gal 2000 metuose vienas arklis svers 5000 arba ir daugiau svarų, ir todėl turės dar daugiau jiegos ir galės traukt daug didesnę sunkenybę.

Dalykų aštrėjimas.

Laikui bėgant radikalai pradėjo ir viešai kuopoje varinėt savo politikavimus, daugiau reikalus kreipiant prie tarptautiškumo negu prie lietuvių tautos dalykų, tankiai ignoruojant ir centro valdybą ir tam panašiai. Atsirado drasesni jų priešai, kurie susirinkimuose pradėjo grieštai priešintis tokiai politikai, bet radikalams turint iškalbingesnių žmonių savo tarpe, jų priešų pasipriešinimai nedavė pasekmių Dargi ir tarpe pačių radikalų atsirado ne aptašyti žmonės, kurie mėgsta koliotis piemeniškai, ypač atsižymėjo kolionėmis tula Kudarauskienė. Valdyba kaip ir šiaip nariai nesirupino iš susirinkimų prašalint žalingus trukšmelius, tad jie vis augo didesni.

Finansiškas skandalas.

Susirinkimuose įrant ir taip menkai tvarkai ir vaidams vis didinantės tarpe dviejų priešingų pusių, ant galo iškilo ir finansiškas skandalas. Pasirodė, jog kuopa centre yra suspenduojama už ne pridavimą narių mokesčių, sumoje septynių šimtų doliarių suviršir norscentras per tris mėnesius siuntinėjo laiškus tuliems valdybos nariams, tas visgi nieko negelbėjo ir centrui parsiėjo paskelbt tą organe. Kilo trukšmas. Imta jieškot priežasčių. Pasirodė kuopoje didžiausia betvarkė, nes apart finansų sekretoriaus, niekas kitas valdyboje nevada jokių knygų, ne išduoda atskaitų, ir kur narių sudėti mokesčiai padedama, niekam nežinoma. Čekių knygoje, iždininko išrašyti čekiai, bet kada ir kiek pinigų bankon padėta ir kiek pinigų likę čekį išrašius, ne pažymėta, kitaip sakant, ir čekių stubsuose jokios atskaitos nevesta. Susekt priežastis kuopos spendavimo nesidavė.

Pinigai mokėta pakampiuose.

Toliau dalykus tyrinėjant, prie komisijos pristojo vienas iš seniau buvusių iždo globėjų, kuriam ta visa sistema turbut geriausia buvo žinoma. Tas surado, jog narių mokesčiai buvo mokama netik susirinkime ir pas finansų sekretorių, bet ir pas pirmininką ir dar kur ten. Pirmininkas vedė tam tikrą knygą, kurion surašyta visi mokėjusieji nariai, bet priimti pinigai iždan ne atiduoti. Iždininkas apie tai žinojęs, bet nieko nesakęs, susirinkimuose ne raportavęs, rašė čekius, nešė juos pas pirmininką, idant tas čekį bankoje apmokėjęs išsiųstų centran, bet pirmininkas tik čekį pasiuntęs, pinigų bankon nepadėjęs, ir čekiai buvo protestuojami bankoje.

Tai buvo didelis skandalas ir trukšmas, ir tai ne be pamato. Iždininkas su pirmininku betgi pasirupino tuos visus nuostolius kuogreičiausiai atlygint ir kuopa likosi išgelbėta. Traukt teismo atsakomybėn pirmininką ir iždininką pasirodė negalimu, nes konstitucijos aplikacijose kuopa yra prižadėjus laikas nuo laiko peržiurėt finansų knygas, to ne padarė, nes knygų peržiurėtojai ar iždo globėjai buvo tik iš vardo, gi knygų niekad ne peržiurėjo, ar jei peržiurėjo, tai apie jų stovį kuopos susirinkimuose niekad ne raportavo, ir niekas to iš jų ne reikalavo. Prie to dar pasigirdo ir gandas, jog už kuopos viršininkus jokia kaucija nėra užstatyta, nes aplikacijos centran pasiųsta po laikui, terminui praėjus. Žodžiu, pasirodė betvarkė, kokia jokioje draugijoje toleruota but negali.

Kuopos skilimas.

Po tokių skandalų iškilimo, susirinkimai virto tiesiok zoologišku žardžiu. Vieton dalykų taisymo greitai, prasidėjo užėstina kova tarpe dviejų frakcijų. Jei ką viena sakė ar patarė, tai kita su didžiausiu inirtimu skaudino šitą ir taip vieton ėjimo prie tvarkos, buvo kuopa vedama prie "revoliucijos". Pirmininkas su iždininku tuojaus prašalinta iš vietų ir jų vieton įstatyta kiti, bet tas kuopos gyvenimą ne sušvelnino. Vaidai ir ypatiškumai susirinkimuose darėsi ne pakenčiamesni. Ramieji nariai, kurie į politikavimus netiki, pradėjo kalbėt apie pasitraukimą iš S.L.A. ir taip pasirodė jau pavojus kuopos griuvimo, tik dėl vienų ypatiškų politikavimų, kuriuos sudarė dvi frakcijos, tik su savim besiskaitančios.

Kad pavojaus išvengus, radikalams ne priklausančiųjų tarpe prasidėjo kalbos apie situacijos gelbėjimą idant S.L.A. narių skaitlių nepamažinus. Susitarta prašyt centro valdybos leidimo tvert naują kuopą, kurion galėtų pereit, visi ne radikalų frakcijos žmonės, kurie nori prie S.L.A. priklausyt ir rengiasi pasitraukt tik dėl ne perkenčiamų susirinkimuose vaidų ir kuopoje betvarkių. Po susirašinėjimų su centru ir perstačius visą dalyką, beto jau ir taip centro valdyba žinodama apie skandališką 57 kuopos gyvenimą, leido sutvert naują kuopą, o kad nebutų tarpe besiskiriančiųjų dar didesnių nesusipratimų, persikeliantiems, leista persikelt be persikėlimo lakštų, nes iš anksto žinota, jog senosios kuopos valdyba persikėlimo lakštų išdavimą trukdins ir tuomi sės dar didesnius vaidus. Naujai kuopai išduota čarteris su No. 318 ir taip pasidarė jau dvi kuops, kuriom abiem užtenka vietos ir darbo, bile tik jodvi žiurėtų savo pareigų ir užduočių, viena kitai ne kenkdamos.

57 kp. teismas.

Susitvėrus naujai kuopai, senoje kuopoje kilo didelis pavydo kerštas. Leidžiama prasimanytos kalbos, eina kurstymai ir įkalbinėjimai persikėlusiems nariams, jog jų įmokėti į S.L.A. pinigai žus, jog nauji kuopa bus suvis naikinta ir tam panašiai. Naujoji kuopa rengė savo naudai viešą vakarienę. Moters pardavinėjo vakarienės bilietus, pasiulė vienam kitam pramoninkui-radikalui nusipirkt, ir čia ne apsieita be begėdiškumo. Koliota tas moteris, bilietai traukta iš rankų ir mėtyta ant žemės, nekalbant jau apie mažesnius brutališkumus.

Bet dar dalykas buvo nebaigtas su buvusiu pirmininku ir iždininku. 57 kuopa paskyrė teismą, į kurį pakviesta ir centro pirmininkas p. Gegužis. Teismas išėjo begėdiškas. Kaip buvęs pirmininku Dėdynas taip ir iždininku buvęs Jankauskas likosi suspenduoti vienam metui ir prieš tai niekas nieko negali sakyt. Bet apart to palikta jiem dar užmokėt ir visas išlaidas, padarytas teismo reikale. O tos išlaidos padaryta be pasigailėjimo. Teismo rengėjai ir teisėjai po porą dienų ne dirbo, centro pirmininkui rengė bene tris vakarienes, jį važiojo automobiliais ir taip išlaidos padarytos milžiniškos. Pats suspendavimas ne išaiškintas ir nors aišku, kad kaltininkai likosi suspenduoti tik kuopoje, tai vienok jiedu suprato likę suspenduotais pačiame centre, ir todėl metę narystės paliudijimus, išstojo iš S.L.A.

Beto dar ir prieš naująją kuopą kėsinimasi. Pačiame teisme paaiškėjo, jog radikalai mano keltis naujon kuopon, ten sukelt vaidus, kokius jie sukėlė 57 kuopoje, ir taip kuopą išdraskyt. Bet naujoji kuopa turi pasidarius įstatymą, sulyg kurio priimami nariai susirinkimuose turi but perbalsuojami, ir atsiradus trims balsams prieš, aplikantas negali but priimtas. Tokiu budu radikalams kelias naujon kuopon yra iš anksto užtvertas.

Kitos provokacijos.

Išvažiavus centro pirmininkui p. Gegužiui, radikalai ir tą p. Gegužio buvimą panaudoja savo provokacijoms. Jie dabar leidžia kalbas, buk p. Gegužis atvažiavęs atėmė naujai kuopai čarterį ir tuomi pačią kuopą sugriovė, o visi nariai, kurie persikėlę iš 57 kuopos, likosi be narystės tiesų ir dabar jie, norėdami toliau prie S. L.A. priklausyt, turi išnaujo įstot, nes visi jų įmokėti mokesčiai jau žuvo. Kiti vėl žmoneliams įkalba, jog p. Gegužis atradęs naujos kuopos čarterį negeru ir todėl kaip kuopos organizatoriai taip ir visi nariai bus baudžiami.

Ir tokias kalbas leidžia ne kokios kumutės, bet vadinami pramoninkėliai, kuriems visgi reiktų turėt geresnį supratimą, ir laikytis nuošaliai tokiuose dalykuose, kuriuose eina nesusipratimai.

S.L.A. naris.

Redakcijos prierašas. Dėl bešališkumo talpiname šitą korespondenciją, sutrumpinę ją ir sušvelninę jos toną. Betgi primename ir patariame abiem pusėm, švelnint savitarpinius nesusipratimus ir eit sutaikon. Kad jau persiskirt reikėjo, tai dar nėra taip blogai, nes dabar neliko progų vieniems su kitais susiėjus vaidintis. Taip bus sveikiau, jei tik vieni ir kiti dirbsite savo organizacijai. Atminkite, jog čia kaip viena taip ir antra kuopa yra kuopomis tos pačios organizacijos. Ateityje netalpinsime nė vienos, nė antros pusės skundimųsi ir vienų kitus kaltinimų. Męs abiem lygiai linkime pasekmių kuogeriausių.

BALTIMORE, MD.

Nenusisekus parapijonų revoliucija.

Lapkričio 6 dieną, į Lietuvių salę buvo plakatais sušauktas senujų parapijonų ir ne parapijonų didelis masmitingas. Baltimorės lietuviai taip šaukiamu susirinkimu tiek užsiinteresavo, jog publikos prisirinko pilna salė, ir kiekvienas įdomavo, kas čia tokio nepaprasto atsitiko, ir kas vėliaus paaiškėjo. Komitetas, kuris susirinkimą šaukė, visai nesirodė. Vienam žmogui, kaip vėliau paaiškėjo, buvusiam to salpto komiteto nariui pasiulius, publika išsirinko vakaro vedėju p. Miliauską kuris yra ir parapijos pirmininku.

Miliauskas užėmęs pirmininko vietą, pasisakė, jog jis nieko apie šį susirinkimą nežino, nežino jo tikslo, nė kam susirinkimas yra sušauktas. Ten pat pažymėjo, jog čia nieko tokio baisaus nebus, ir pakvietė ką nors pasakyt p. A. Laukaitį Laukaitis pasakė irgi nieko nežinąs apie susirinkimo tikslą ir, kaip iš didelio iriuodo debesio niekad nebuvo daug lytaus, taip ir iš šio susirinkimo nieko baisaus ir pavojingo but negali, ir baigdamas pakvietė ką nors pasakyt daktarą J. Bučnį.

Salptybė atsidengė.

Daktaras Bučnis taipat pasakė, jog ir jis nieko nežino apie susirinkimo tikslą tik gavęs pakvietimą atsilankyt, pirmiau eisiant susirinkiman, jis užėjo pas kleboną, kunigą J. Lietuvninką idant ten patyrus kame dalykas. Na, ir iš daktaro Bučnio kalbos paaiškėjo, kad tulų parapijonų keliama revoliucija prieš kunigą Lietuvninką. Mat prieš tulą laiką tapo iškeltas kamendorius, kunigas K. Lesinskas, kuris budamas bajoriškos kilmės, labai nesutiko su patriotu klebonu Lietuvninku; nesutinkant jiem, arcivyskupas juodu perskyrė.

Dalis parapijonų, kurie buvo pamilę kamendorių Lesinską, dabar atjausdami jam kaipo nepasiganėdinusiam, pradėjo bruzdėt. Nuokart buvo mėginta kamendorių sulaikyt, idant jis liktųsi ant vietos, bet nieko nestengiant tame, surengta bent išleistuvių vakarienė jam, ir vakarienėje, sakoma, sumesta kunigui Lesinskui dovanų ar tukstantis doliarių.

Iškeliavus kunigui Lesinskui kokion tai lietuviškai lenkiškon parapijon, netrukus paėjo gandas, jog kunigas Lesinskas savo nauja parapija ne užganėdintas ir norįs sugrįšt į Baltimorę.

Bedieviai išgelbėjo kun. Lietuvninką.

Paėjus tokiam gandui, dalis parapijonų sujudo ir, manydami, jog su pagelba senujų parapijonų, kurie dabar čia vadinama bedieviais, išvers senąjį kunigą, kuris čia klebonauja jau nuo 36 metų, ir sugražins sau jaunesnį bajorėlį. Bet vargšai tame labai apsiriko. Daktaras J. Bučnis trumpai kalbėjęs pasakė, jog bajoras Lesinskas niekad atgal negriš ir, jog greitu laiku į Baltimorę bus atsiųstas kamendorium jaunas kunigas, tikras lietuvis.

Susirinkusi pubilka, kuri susidėjo daugiausia iš bedievių, grieštai ėmė reikalaut, idant pasirodytų komitetas, kuris tą susirinkimą sušaukė, ir pagaliaus privertė vieną pasirodyt. Na ir pasirodė buvęs kadaise parapijos šlaviku, kuris ir pradėjo kaltint kleboną kunigą J. Lietuvninką, buk jis nemoka gaspadoriaut, ir kad pykosi su kamendorium Lesinskiu. Tas dar daugiau vadinamiems bedieviams davė progos užatakuot "revoliucijonierius", ir tik tam ačiu, susirinkimas išėjo kunigo Lietuvninko naudai, o jo "revoliucijonierių" ne naudai.

Dabar visoje Baltimorėje skamba, jog bedieviai išgelbėjo kunigo Lietuvninko sostą.

P. P. Jaras.

*

Suvienytose Valstijose yra 3,300,000 piliečių, nemokančių rašyt nė skaityt; jie turi balsavimo tiesas.

*

Jugoslavija turi mažiausį pasaulyje laivyną, susidedantį vos iš kelių laivų, kurie saugoja Dunojaus krantus.

Lietuviai ir ukrainai.

Musų korespondentas Sako-pasako iš Philadelphijos rašo, jog 28 dieną Spalio Philadelphijoje įvyko trečiasmetinis kongresas ukrainų organizacijų saryšio O b j e d n a n i a. Į tą kongresą suvažiavo labai žymųs veikėjai, kaip daktaras J. Nazaruk, buvęs užrubežinių reikalų ministeriu rytinės Galicijos trumpo egzistavimo laikais, daktaras L. Mišinga, buvęs tos pačios Galicijos atstovu Washingtone, vyskupas Bohačevski ir kiti.

Šitas ukrainų kongresas lietuviams yra tuom svarbus, jog jame užgirta ukrainams politikos reikaluose laikytis su lietuviais, ir visuose reikaluose su lietuviais vienytis, kartu ir su baltgudžiais, ypač kovose su lenkais. Kongresui atsiųsta daugybė linkėjimų, tarpe kurių buvo vienas ir Philadelphijos vieno lietuvio, parašytas lenkų kalboje, eilėmis, šiaip:

Pozdrowienie Kongresowi Objednania.

Chociaż ja jestem syn Giedymina—
Litwin z pod Pogoni,
Lecz dla mnie droga jest Ukraina,
Która w krwi, w łzach dziś tonie...
Droga jest dla mnie ona dla tego,
Że ońgiś Giedymin chrobry,
Tam przy Kijowie hana srogiego
Gdy zgniotł... był władcą Wasz do ry.
Więc Wy jesteście nibi Litwini,
Choć inną mową mówicie;
Wierzę: ta sama krew w Was też płynie.
Co daje dla nas też życie...
Do tego jednej Wy z nami Wiary,
Tylko obrządek Wasz inny,
Lecz to drobsnotka bez żadnej miary,
My to pojmujem, Litwini.
Dla tego ja Was, bracia kochani,
Litwin, pozdrawiam serdecznie,
Wierząc, że dla Was wolność nastanie,
Która trwać będzie już wiecznie.
My z wami, bracia, wspólnie na wroga,
Jak czas nadejdzie, uderzym
I zmiażdżym jego (klnę się na Boga)!
W to wierzcie, w co my już wierzym,
Wspólnie my z Wami, tam przy Panarach,
Gdzie Wilno—gród Giedymina,
Poniesiem Lacha trupa na marach,
Co chce ujarzmić Litwina.
Wspólnie też z Wami i z grodu Lwowa
Lacha ciemiężcę wyrzucim;
Powierzie, bracia, w te moje słowa
—Wspólnie pieśń trjumfu zanućim.
A kto wie, może my wspólnie z Wami
Nawet Warszawę zdobędziem
I się policzym my tam z Lachami...
—Jich sądzić wspólnie my będziem.
Wierzcie, w co wierzą wszyscy Litwini,
Że kara Boska na Lacha
Już się przybliża—jego nie minie
Katowski topór i płacha...
I w ówczas gdy Wy: "Sława!" krzyknięcie,
A Litwin:"Walio! Pogonia!!!"—
To w tenczas, bracia, czy Wy to wiecie?
Lach jęknie: "Finis Poloniae!!!!!"....
Wierzcie w to, syny wielkiego Daniły,
Jak wierzym my w to, Litwini,
Że Lachji podstawy dawno już zgniły...
—Ją "Finis Poloniae" nie minie.

Šitas lietuvio linkėjimas, tarpe dalyvių kongrese, sukėlė didžiausį entuziazmą. Dalyviai juomi tiesiok buvo sužavėti iki augščiausiam laipsniui.

LIETUVOS SPAUDOS BALSAI.

Dėl musų švenčių.

"Lietuva"—Seime svarstomas švenčių įstatymas. Mums, ukininkams jis yra ypač svarbus, nes musų darbai yra sezoniški, tai yra įvairus atskiruose metų laikotarpiuose. Taigi patogu ir gerai mums butų tada ilsėtis ir švęst, kada turim laisvėsnį nuo darbų laiką.

Gal, dažnas iš musų galėtų prisimint anuos nesenus Rusijos caro Nikalojaus II vainikavimo metus (1896). Tai buvo despotiško caro Aleksandro III įpėdinis, kuris nebuvo pratęs skaitytis su plačios visuomenės reikalais. O vis tik net tais laikais, kadangi vainikavimo iškilmės įvyko Gegužės mėnesyje, buvo išsiuntinėtas aplinkraštis, draudžiantis tą dieną trukdyt ukininkams jų lauko darbus.

Žiaurųs ir tamsųs buvo anie laikai, betgi jau ir tada mokėta įvertint sezoniškas darbas, nes žinota, kokią didelę reikšmę turi net viena pavasario diena pavieniam ukininkui, o drauge ir visai šaliai. Jei augalui augt, visi žinome, viena šilta vasaros diena dažnai reiškia daugiau, negu rudens ištisa savaitė, tai dar didesnės reikšmės yra pavasario sėjos diena visų metų triuso išdavai, derliui. Ypač aišku tai sunkiose žemėse: čia ukininkas savo arkliukui po kokią pusę pudo (8 klgr.) avižų duoda, o ir pats mažai ilsisi ir net persipleštų; jei galėtų, kad tik drėgnos žemelės puraus patalėlio prieglobsčiui greičiau pavestų savo auginamus grudelius.

Taigi, svarstant švenčių įstatymą, tenka pagalvot, ar nepaskiriama naujų švenčių ukininkui žutbutiniu pavasario laikotarpiu. Bene tik bus panašiai su Gegužės 1 diena. Tegul jau mes, budami gana įbauginti galingojo internacionalo, įvedame ir pas save šią "darbo žmonių ir tautų solidariškumo" šventę. Tenemano kas kad įsigalėjus pas mus žiaurion internacionalui, butų palaikytas musų tautiška inteligentijai jų šventės įvedimas kokiu nuopelnu. Smulkiai neliečiant šios šventės įvedimo motyvų, vis tik priversti esame konstantuot netinkamą jai laiką.

Kas kita, jei nebutų priverstinai trukdomi laukų darbai. Dabar gi to brangaus ukininkams pavasario sėjos laiko (o jo iš viso gal yra kokios 2 savaitės) ką net tamsios atminties caro laikais nebudavo. Jei jau musų tautiškas seimas randa motyvų pagerbt kaimyniškos galingos tautos idealus, tai lai atsižvelgia į musų ukininkų interesus ir tegul jau toji šventė bus ne Gegužės 1 d., bet, sakysim, Birželio 1 d. švenčiama.

Taip lygiai perkėlimas šiais metais Nepriklausomybės šventės iš Vasario 16 d. į Gegužės 15 d. mums, ukininkams, buvo labai nepalankus. Gal miestelėnams iš tiesų yra tą dien patogu ir gera pasilsėt bei paragaut pramogų. Bet mes, ukininkai, sukandę dantis, švęsime šią pavasario sėjos dieną; tai kuriuogi tikslu profanuojama tokia visų žymiausia tautos šventė, jei jos pamatas, ukininkai, negali — to amato pareigos neleidžia, toje šventėje dalyvaut.

Darbas ir drausmė—tesivyraus tuodu motyvu musų tautoje. Todėl lai bus atsižvelgiama, įvedant šventes, į musų tautiško amato, žemės ukio darbo sąlygas, Kad iš tikrųjų nekaip sugebame savo šventes tvarkyt, parodo, trumpas į mųs augštesniųjų mokyklų atostogas bei šventes žvilgsnis.

Tų mokyklų tikslas—teikt bendrą lavinimą. Tad gyvenime tik tuomet turi tikrą vertę, kai žmogus yra pilnai išsivystęs ir sveikas. Proto poilsis yra tad butinas; betgi ne mažiau svarbus yra jaunuolio fiziškas darbas, kurio dėka išsivysto su iniciatyva džiaugsmingos energijos žmogus.

Mes duodame moksleiviams ilgą poilsį Velykų ir Kalėdų atostogų pavidale ir dar tik neseniai panaikinome Visų Šventųjų atostogas. Gal, pietų šalyse (pav. Bavarijoje, Italijoje ar Palestinoje) tie laikotarpiai sutinkama su kuriuo nors stambesniu darbu (gal, vynuogių rinkimu), ar šiaip klimato sąlygos tam atostogų laikui yra patogios. Kažin ar nebutų patogiau (gal ir mokslui tai skriaudos nepadarytų) minėtas moksleivių atostogas panaikint, o jų vietoje pailgint vasaros politišką poilsį iki 4— mėnesių Vasaros sveiki žemės ukio darbai išaugintų mums linksmus raudonveidžius jaunuolius, vietoje dabar esamų paliegusių, išbalusių.

Švenčių klausimas, kaipo poilsio laikotarpis, yra be galo svarbus. Lai bus atsižvelgiama, ypač įstatymus leidžiant tai, kad tautos gerovės ir sveikatos butų geros sąlygos ir kad reališko musų gyvenimo eigos pažinimas taptų musų tautos vyrams vadovaujančiu dėsniu.

J. Valiunas.

Mes ir musų grobuonys.

"Lietuva"—Labiau sulenkėjusi parapija Lydos apskrityje—tai Eišiškių kurios apylinkėje gyvena labai daug dvarininkų. Dvarininkų pastangomis Eisiškių parapijoje buvo labai ilgus metus laikomas dekanas kun. Gintautas-Dzievaltovskis, kuris, endekams tarpininkaujant, pasižymėjo organizavimu įvairių "ochronkų". Tų ochronkų tikslas buvo lenkint jaunuomenę. Čia klebonijoje, pilietis, kuris paprastai yra vadinamas "prasčioku", kad ir nemokąs lenkų kalbos galėjo veltui gaut lenkų literaturos, speciališkai parinktos lenkinimo tikslui, kaip Vilniaus "Przyjaciel Ludu" ir kt. Tuo savo darbu klebonai ir dvarininkai be galo kenkdavo lietuvių atgimimui, tuo pačiu laiku nepasiekę ir savo sumanymams teigiamų vaisių. Kaimietis, budamas stipriai surištas su vietos papročiais, nelengvai suprato Lenkijos "kulturizacijos" idėją ir pagaliau liko toks pat "prasčiokas" kaip buvęs.

Kas kita su ta gyventojų šaka, kuri dar neužmiršo prabočių kalbos. Vos lietuviai atgavo spaudą, kaip su kažkokiu įkvėpimu prasidėjo visoje Lydos apskrityje lietuvių bruzdėjimas. Pasipylė lietuvių spaudoje žiniųžinučių apie lenkų smurtą Rodunės, Nočios, Eišiškių, Dubičių ir kitų parapijų. Nejuokais nekartą barniai užsibaigę pamaldų pertraukimu ir peštynėmis šventoriuje. Rusų valdžia į tokius įvykius nesikišdavo, matydama dviejų katalikiškųjų liaudžių nesusipratime savo laimėjimą.

Vilniaus vyskupijos administratorius, atsižvelgdamas į nuolatinius parapijiečių skundus ir prašymus, pradėjo į parapijas siuntinėt lietuvius kamendorius. nors, tiesa, tie kunigai ilgai vienoje vietoje išbut negalėjo, nes lenkai endekai, pajutę dėl lietuvių krutėjimo pavojų, įtardavo tuom jaunus kamendorius lietuvius ir tuoj atrasdavo budą tokiam kamendoriui perkelt į kitą parapiją. Atsirado tiesiog slaptųjų lenkų agentų organizacija, kuri sekdavo lietuvius ir juos persekiodavo pačiais smerktinais budais: prisidėję akmenų kišenius, skaldydavo galvas silpniesiems lietuvių bureliams, kurie buvo priversti trauktis prieš smurtą; bet tuo pačiu laiku įgydavo lenkomanams neapykantą ir dar karščiau pamylėjo lietuvybę. Jaunų kamendorių dėka pradėjo platintis lietuvių tarpe literatura ir čia nukrito nežinojimo kaukė, nes kurie kalbėjo poterius lietuviškai, kalbėjo su savo šeimyna lietuviškai, tik dėl "gėdos" viešose vietose vartojo "ponišką" kalbą—suprato kas esą ir atvirkščiai—pradėjo gėrėtis lietuvių kalba: "gėda" liko tiems, kurie jos nenorėjo. Eišiškių parapijoje labiausiai pasidarbavo kun. K. Lesevičius, kuriam, kad ir atskirtam lenkų durtuvais, Žulkonečių, Vežionių, Gilviniškių, Dainavos, Naujadvario ir kiti grynai lietuviški kaimai už jo nuopelnus taria širdingiausią ačiu.

Kad ir kaip stengtųsi lenkai nuslopint lietuvybę, tačiau nesugebės pakeist nuo senovės užsilikusių vietovių pavadinimų. Štai kad ir ištautėjusių apgyventas Eišiškių parapijoje kaimas vadinamas "Pajuodupis", matyt, pavadintas nuo Juodupio upelio; toliau eina "Druskininkai", "Dainava", "Velupės" upelės, "Pašulnės" vietovės ir kt. Patys lenkai, kurie taip vengia ištart svetimą žodį, neranda progos kitaip pavadint naminės apyvokos daiktų, kurių pavadinimai užsiliko iš senos gadynės ir jo neištrynė amžiai iš žmonių atminties.

Lai bus gėda engėjams prieš kulturišką pasaulį kad per jų grobuoniškumą šimtai Tėvynės mylėtojų turėjo išsižadėt gimtojo lizdelio ir senų tėvelių, likę jos stipresnių priespaudoje!

J. Ziminskas.

Lietuvos paukščiai ir šverys.

"Lietuva"—Kaip žinoma, prieš karę medžioklė buvo sutvarkyta tam tikrais įstatymais. Leidimai medžioklės šautuvai laikyt buvo duodami tvarkingai tik medžioklės tkislams, namų apsaugai—buvo duodami leidimai turėt revolverius. Vienu žodžiu, tiek medžioklė, tiek ir išdavimas leidimų medžioklės šautuvu buvo sutvarkyta tam tikrais įstatymais; gyvuliai ir paukščiai, nors musų kraštą valdė svetimšaliai rusai, nė kiek nemažėjo. Už brakonieriavimą buvo traukiami teismo atsakomybėn ir tinkamai baudžiami.

O dabar?.. Net skaudu pamatyt. Medžioklės įstatymo seimas ikišiol neišleido jokio, nors Lietuvos Taisykliškos Medžioklės ir Žuklės Draugijos Centro Valdyba yra pateikusi įstatymo projektą jau, rodosi 3 metai.

Apskričių viršininkai leidimus medžioklės šautuvus turėt sėte sėja po visas puses: ukininkams, valdininkams, pusberniams ir, atsiprašant, piemenims. Brakonieriavimas ir, apskritai, nelaiku medžiojimas vystosi kuo plačiausia. Pavyzdžiui, ukininkas, nebudamas medžioklės draugijos nariu, gauna namų apsigynimui leidimą turėt medžioklės šautuvą. Su tuo šautuvu medžioja jis pats, jo vaikai, tarnai ir visi, kas tik pakelia šautuvą!... Be to, medžioja žiemą ir vasarą, kada medžioklė yra uždrausta (žinoma, vasaros metu pasekmingesnės medžioklės!).

Išėjus į laukus, tiesiog galima pamanyt, kad randiesi arti karės pozicijos. Policija į tai veik visai nežiuri.

Kovot su brakonieriais, nėsant tam tikro įstatymo, jokiu budu negalima, juo labiau su musų karininkais, kurie visai nesiskaito su jokiais įstatymais. pavyzdžiui, pulkininkas N vasaros metu (Gegužės mėn.) padarė zuikių medžioklę ir tai iš jų pusės nepirmas atsitikimas—jų yra šimtai. Ar galima norėt, kad nebrakonieriautų paprasti žmoneliai, jeigu pavyzdį jiems duoda musų aukštieji žmonės?

Susidariusieji apskrityse L.T.M. ir Ž. D-jos skyriai negali apgint nuo medžiojimo net savo išnuomuotus miškų plotus, nors sudarytose Miškų Departamentu sutartyse yra pasakyta, kad kovai su brakonieriais pagelbą teikia miškų administracija ir policija. Miškų administracija, nekalbant jau apie jų pasyvišką laikymąsi, patys medžioja po musų išnuomuotus plotus ir tuo veisia slaptus medžiotojus.

Dėl to, gyvuliai ir paukščiai—brangus Lietuvos turtas—žymiai nyksta ir greitu laiku mes pasijusim, kad paukščių ir gyvulių pas mus liks visai mažai.

Tarp kita ko turiu pastebėt, kad Vokietijos parubežyje zuikių ir kitų gyvulių bei paukščių yra gana daug. Kodėl? Gal laukia progos iš Lietuvos emigruot į kitas šalis? Visai ne. Todėl, kad vokiečiai gyvulius ir paukščius taip auklėja, kaip niekas taip neauklėja, o juk rubežių jie gali pereit ir be jokio paso ar leidimo, bet už tai pas mus tie drąsuoliai už perėjimą rubežiaus tuojau baudžiami mirtim!

Kada mes sulauksim tam tikro medžioklės įstatymo?

Ant. Skrinskis.

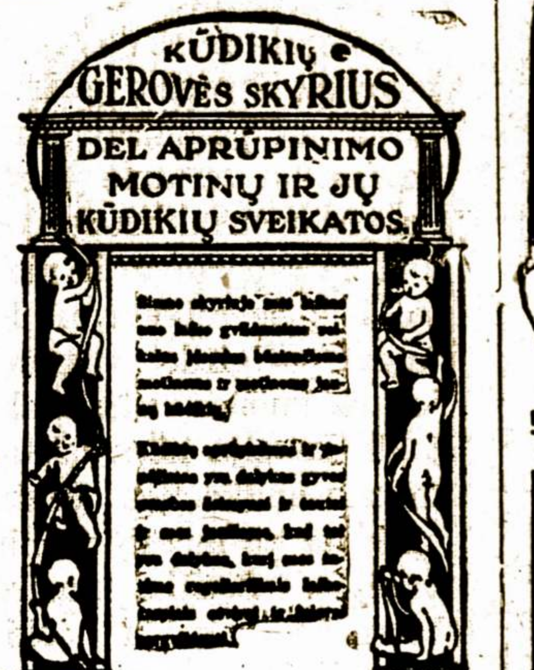

STRAIPSNIS 99

MOTINOS MAISTAS

Neščia motina reikalauja, daug sotaus ir sveiko maisto, nes ji netik savę peni, bet ir mažutytę gyvybę, kurią tikisi paleist. Dailus kėksai ir košelės niekad nepadaro pieno ar stiprumo. Reikia paprastų valgių, gerai išvirtų. Perdaug apdirbtų arba labai riebių valgių reikia vengt. Taipogi nereikia valgyt keptų valgių. Nors svarbu neščiai motinai gaut užtektinai maisto, bet reikia atmint, kad persivalgymas pasunkina organams darbą, ir gali atnešt rimtą ligą.

Neštumo laike ir per visą žindymo laikotarpį rekomenduojame sekamus valgius:

Visokių rušių sriubos—bet neperdaug surios, rugščios ar kitokios.

Šviežia žuvis—smožinta arba virta.

Kiaušiniai—vienas, du kasdien.

Virtų javinių košelių su pienu ar smetona.

Mėsos sykį į dieną—aviena, veršiena, jautiena, kumpis, lašiniai ir vištiena.

Duona turi but valgoma bent dvejų dienų senumo.

Paprasti skanskoniai — šaltakošė arba kiaušinienė.

Vaisių reikia valgyt daug, ir žalių ir virtų.

Gėrimai—pienas, koko, ar pasukos. Arbatos ar kavos mažai vartot. Gerk užtektinai vandenio, jei galima dvi kvorti į dieną.

Štai trys puikųs receptai, kurie paįvairins valgius ir tuom patim laiku suteiks motinai ypatingai sotaus maisto.

Graham Deimantai

1 puodelis Borden's Evaporated Pieno.
1 puodelis vandens
3 puodelis graham mitlų
1 šaukštas cukraus
3 šaukštai sviesto
4 šaukšteliai baking pauderio
1 šaukštelis druskos
2 kiaušiniai.

Suplak lengvai kiaušinius, pridėk pieną, ir vandenį, o paskui persijotus kitus dalykus. Įmaišyk ištirpintą sviestą ir gerai suplak. Pilk į pasviestuotus bandelių kepimo indus ir kepk karštame pečiuje 20 minutų.

Kepta kiaušinienė

2 šaukštai Borden's Eagle Brand Kondensuoto Pieno
1 kiaušinis
7 aštuntadaliai puodelio vandens
1 ketvirtadails šaukštelio vanilos
1 šešiolikta dalis šaukšto nutmego

Sumaišyk Eagle Brand ir vandenį, gerai. Suplak kiaušinį ir pridėk prie pieno maišant gerai. Pridėk vanilą ir nutmegą. Kepk ant vandenio vidutiniam pečiuj. Kada peilio ašmenys įdėtos kiaušinienėn išeina švarios, tai kepimas baigtas.

Nesuprasta, apleista mergaitė nėra iš knygų paimta. Laike brendimo daugelis jaunų mergaičių pereina per tokį laikotarpį mizerijos ir rupesčio—motinos jums nepatiks šitas—delto, kad jos netenka pasitikėjimo motinoms. Daugelis motinų atsisako pripažini, kad šitas laikas yra vienas iš kritingiausių mergaitės gyvenime.

Saugumas guli teisingume maitinime. Pridėliojimas Borden's Eagle Pieno prie jusų vaiko valgių suteiks jam kiekvieną veikėją reikalingą vikriai sveikatai. Suprantama, šviežias oras, mankštymas, užtektinai miego ir sveiki pasilinksminimai taipgi gelbsti. Bet jei maistas netinka, niekas netinka.

Perskaitykit atydžiai šituos straipsnius kiekvieną savaitę ir pasidėk at-

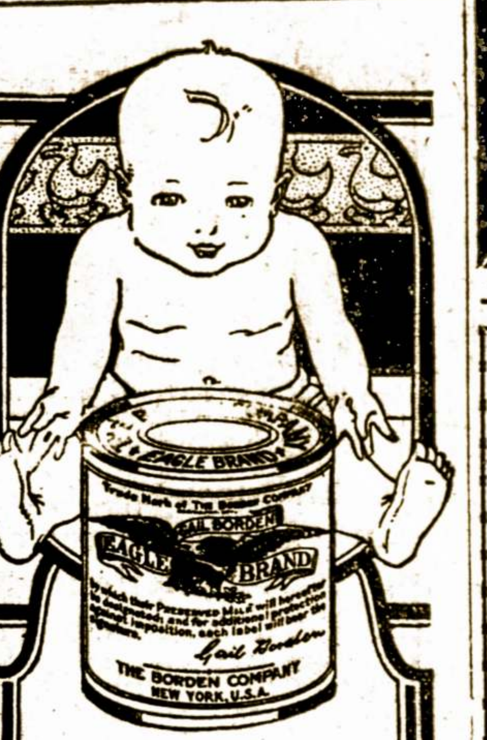

VAIKO sveikata labiausia priklauso nuo maisto kurį jam duodi. Lai nei viena motina nebando eksperimentuoti.

Žindyk savo kūdikį, bet jei del kokių nors priežasčių jūsų pienas išsenka, nerizikuok maistais apie kuriuos nėsi tikra.

Borden's Eagle Pienas buvo priimtas kūdikių maistas per virš 60 metų. Jis yra gamtiškas maistas, kuomet motinos pienas neprieinamas. Gydytojai rekomenduoja jį motinoms sunkiausiuose atvėjuose.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiųsk mums šitą paskelbimą ir mes pasiųsime jums penėjimo instrukcijas. Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas dykai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg. New York

No. 1.

Naujas Lietuvis Graborius

JUOZAS J. DIRSA

Geriausiai patarnauja už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jųs draugą arba giminę, kreipkitės prie manęs.

Nuo rugpiučio 1, J. DIRSA perkraustė ofisą į naują vietą, po numeriu:—

13 Ellsworth Street.
Tel. Cedar 4953.

Kalėdoms Ekskursiją į Lietuvą!

P-nas A. V. Bisca, Suvienytų Valstijų Linijos rengia specialę Kalėdoms Ekskursiją į Lietuvą. Pasažierai išplauks ant didžiojo "Leviathan" nuo New York'o, Gruodžio 6 d. per Southampton'ą. Jus pasieksite savo tėvynę laiku sueit su draugais ir giminėmis, del Kalėdų švenčių.

Pasiteiraukit šia ekskursija dabar. Jus gausite mažiausiomis lėšomis, švarius, puikius kambarius, geriausį valgį, didelius ir priimnius publikos kambarius ir mandagų patarnavimą per visą laiką.

United States Lines,
45 Broadway, New York
75 State St., Boston, Mass.
Valdantieji Operatoriai del
U.S. SHIPPING BOARD.

KAS SKAITO "AMERIKOS LIETUVĮ" TAS VISKĄ ŽINO.

Trynimas Visados Suteikia Palengvinimą!
Neatsidėkit ant riebaluotų mosčių, kuomet jums butinai reikalingas linimentas!

Įreg. S. V. PAIN-EXPELLER Pat. Ofise.

visuomet buvo pagelbinga gyduole. Jis yra puikiausis ir labiausiai patikėtinas linimentas, kokį tik pinigai gali nupirkti. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaisbaženklio.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Išpildykite savo sapnus ir praleiskite

KALĖDAS

su savo senais draugais

LIETUVOJE

Ypatiškai prižiuroma ekskursija per Angliją

WHITE STAR LINE

Po vadovyste VICTOR P. KOLASINSKAS

Greitas, Milžiniškas, Puikus Laivas

OLYMPIC — IŠ NEW YORKO — GRUODŽIO 6

Pasažieriai iš vakaro gali lipt laivan

Trumpa jurės kelionė per Angliją — Skanus maistas. Puikus patarnavimas — Visos uždarytos kajutos del 2, 4 ir 6 žmonių

3-čia kliasa į Piliavą–$106.50; į Memelį–$107.00
Karės taksai $5 ekstra

KREIPKITĖS PRIE VIETINIO AGENTO ARBA:

WHITE STAR LINE
84 State Street, Boston, Mass.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms

Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

IMPE

Išplatinkime Amerikos Lietuvį nuo dabar iki Kalėdų, pasidarbuokime!

Mes duosime kiekvienam gražias dovanas kas prikalbins mums naujų skaitytojų. Mes apdrausime kiekvieną ant 1000 dolerių, kuris tik primokės 75c. viršaus prie savo prenumeratos. Seni skaitytojai taip-pat gali apsidraust damokėdami 75c. prie savo prenumeratos Apdrauda 1000 dol. mokama:

	Vertė pirmais metais apdraudimo	Vertė auga kiekvienais metais po	Vertė po penkių metų
GYVYBĖS NETEKIMUI	$1000.00	$100.00	$1500.00
ABIEJŲ AKIŲ NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
ABIEJŲ RANKŲ NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
ABIEJŲ KOJŲ NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
VIENOS RANKOS IR VIENOS KOJOS NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
VIENOS RANKOS ir VIENOS AKIES NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
VIENOS RANKOS NETEKIMUI	500.00	50.00	750.00
VIENOS KOJOS NETEKIMUI	500.00	50.00	750.00
VIENOS AKIES NETEKIMUI	500.00	50.00	750.00

(Apdraudos vertė auga su kiekvienais apsidraudimo metais).

Kviečiame musų senus skaitytojus pasinaujint savo prenumeratas. Meldžiame labai gražiai panaujint prenumeratas, užrašytas giminėms į Lietuvą. Lietuvoje esančius apdraust negalime. 75c. yra visa mokestis už apdraudą ant viso meto. Pas Daktarą nereikia eit ant egzamino, pasakykit mum, mes prisiųsim aplikaciją. Rengiame gražius kalendorius Naujų Metų dovanoms, kuriuos kiekvienas gausite. Meldžiame labai gražiai visų pasidarbuot. Su guodone,

Amerikos Lietuvis 15 Millbury Street Worcester, Mass.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET.

Foreign Language Information Service.

Obuolių sviestas be giros.

Geras obuolių sviestas dažnai padaromas ir be giros. Užtektinai vandens reikia pridėt prie nuluptų ir supjaustytų obuolių, tuomet padarys skystą obuolių sriubą, paskui išlengvo virint, ant mažos ugnies, apie 3 ar 4 valandas. Rudasis cukrus tinkamesnis negu baltasis, kurį reikia įdėt kada baigia virt. Cukrus, kuris apsistoja ant dugno New Orleans Syrupo bačkos, yra labai geras. Svaro ant galiono užtenka, bet tas priguli nuo skonio, kaip ir cinamonas, kvepiantieji pipirai ir gvazdikai, kuriuos pridedama sviestui išvirus.

Obuolių sviestas su uogų skystimu.

Jeigu geistina turėt uogų skonio, galima pridėt jų skystimo. Ant kiekvieno galiono nuluptų ir supjaustytų obuolių, išvirtų ir perkoštų, viena puskvortė uogų skystimo, vienas svaras rudojo cukraus, ir ketvirtadalis šaukštuko druskos turi but įmaišyta. Virint reikia išlengvo, ir per dvi valandi dažnai maišyt, arba kol nepasidarys tirštas. Tada įmaišyt vieną šaukštuką cinamono, ir kol karštas, supilt į bonkas. Paskui virint bonkas taip kaip buvo daroma su obuolių sviestu.

Obuolių sviestas su citrinomis.

Reikia supjaustyt keturias citrinas, apmerkt vandenyje ir laikyt per naktį. Ant rytojaus sudėt į puodą sykiu su aštuoniais svarais nuluptų, ir supjaustytų obuolių. Virint vieną valandą, pridėt tris svarus cukraus, ir virint dar pusantros valandos, kol pasidarys tirštas. Supilt į bonkas kol karštas ir virint bonkas, panašiai kaip buvo daryta su obuolių sviestu arba apliet su karštu vašku.

Grušių sviestas.

Grušių sviestas yra daromas taip kaip obuolių sviestas, be giros. Grušios turi but užtektinai prinokusios. Reikia jas nulupt, supjaustyt ir įdėt į puodą, pridėjus truputį vandens, ir tol virint, kol pasidarys minkštas. Paskui reikia pridėt cukraus vieną puoduką ant kiekvienos kvortos ir virint dar nuo pusantros iki dviejų valandų. Sviestas tada turbut jau užtektinai tirštas. Truputis citrinos skystimo, imbiero, cinamono ir kitų kvepiančių žolių turi but gerai įmaišytas, kol dar karštas. Paskui supilt į karštas bonkas ir vėl virint, panašiai kaip buvo daroma su obuolių sviestu.

Persikų (Peach) sviestas.

Sudėt persikus į dratinį gurbą ir įmerkt į verdantį vandenį, kol jų lupynos nusilups. Paskui įmerkt į šaltą vandenį, ir lupynos lengvai nusilups. Gerai prinokusieji ir neturintieji priaugusių prie minkštimų kaulukų yra geriausi. Sugrust vaisius ir virt be vandens. Ant kiekvienos vaisių dalies dėt pusę tiek cukraus, išlengvo virint ir dažnai maišyt, kol sutirštės. Galima kelis cielus persikus sykiu su sviestu išvirt. Karštą sviestą sudėt į bonkas ir panašiai daryt, kaip su obuolių sviestu.

Persikų (Peach) sviestas, daromas iš džiovintų ir virintų persikų.

Kad švieži persikai perbranguš, persikų sviestą galimą padaryt iš džiovintų ir virintų persikų. Ant keturių svarų džiovintų persikų dėt dvi kvorti virintų. Vandenyje išmirkyt džiovintus persikus per kelias valandas ir virint, kol suminkštėja. Pridėt virintus persikus ir perkošt viską per dratinį sietelį. Įmaišyt pustrečio (2½) svaro cukraus ir išlengvo virint, dažnai maišant, per dvi valandi arba kol sutirštės. Sudėt į bonkas, kol karštas ir panašiai daryt kaip su obuolių sviestu.

Persikų (Peach) sviestas su skystimu.

Nulupt, išimt kaulukus ir supjaustyt 15 svarų persikų, sudėt į puodą ir virint jų pačių sunkoje. Virint 45 minutas ir pridėt 5 svarus cukraus. Virint dar 15 minutų, pridėt skystimą vienos citrinos, ir dar apie kokią minutą virint. Virinant dažnai reikia maišyt. Sudėt į bonkas kol karštas ir panašiai apsieit kaip su obuolių sviestu.

Slyvų sviestas.

Nuplaut slyvas, įdėt jas į puodą su trupučiu vandens ir virint kol suminkštės. Paskui atskirt lupynas ir kaulukus, iškošiant per dratinį sietelį. Su tomis, kurios turi didelius kaulukus, gal butų geriau įmerkt į karštą vandenį, kol lupyna sutruksta, paskui sudėt į šaltą vandenį ir tada lupynos lengvai nusimauna, slyva persiskiria ir kaulukas išsiima.

Jeigu slyvos turi daug skystimo, tai reikia perleist per koštuvą, ir paskui virint kol sutirštės. Ant kiekvienos dalies vaisių reikia dėt nuo pusės iki trijų ketvirtadalių cukraus, dažnai maišant, kol sviestas nepasidaro tirštas. Jeigu geistina turėt sviestą rugštesniu, mažiau cukraus galima vartot. Cinamonai, kvepiantieji pipirai ir gvaizdikai turi but pridėti, kada jau išverda.

Slyvų sviestas turi but sudėtas į bonkas ar stiklus, ir panašiai daryt kaip su obuolių sviestu, arba užpilt karštu vašku.

Garfield sviestas.

Reikia imt du trečdaliu slyvų ir vieną trečdalį persikų (peaches). Nulupt, išimt kaulukus ir supjaustyt visus. Virint slyvas ir persikus sykiu, kol suminkštėja paskui perkošt. Ant kiekvienos vaisių dalies dėt 3 ketvirtadalius cukraus, virint išlengvo kol sutirštės. Kol karštas sviestas, sudėt į bonkas ir panašiai daryt kaip su obuolių sviestu.

Kliaulių svarba.

Kiaulės tai viena iš svarbiausių mėsos šaltinių žmonių maistui. Jos svarbios agrikulturoj dėlto, kad (1) jos auginamos dideliais buriais; (2) naudojamos maistui daugelio žmonių; (3) kiaulienos ir taukų formoje, jos pasidaro dviem iš svarbiausių dalykų svetimai ir naminei komercijai. Kiaulės priskaitomos antroje vietoje skaitliuje ir trečioje vertėje visų gyvulių tarpe, Suvienytose Valstijose.

Kiaulės auginamos ant trijų ketvirtdalių visų ukių S. Valstijose, ir vertėje skaitomos dešimtu nuošimčiu visos agrikuturiškos produkcijos.

Kiaulė sunaudoja visus, netinkamus žmogui produktus. Ima apie 6 rugių svarus ir 5 šieno, kad padarius avienos svarą. 10 šieno svarų ir 10 grudų, kad padarius jautienos svarą ir tik 5.6 grudų svarų, kad padarius kiaulienos svarą. Kiaulė dar tuom atsižymi, kad jos tiktai 25 nuošimtis nesunaudojamas, o jaučių ir avių nuo 35 iki 50 nuošimčių. Beveik visa kiaulės mėsa rukinama taip kad galima ją labai ilgai laikyt.

Ant kiekvienos ukės Suvienytose Valstijose yra užtektinai išmatų maitinimui visų kiaulių ant tos ukės. Kiaulių galė sunaudot ukių išmatas daug didesnė negu kitų gyvulių. Kiaulės ir vištos sunaudoja žymią dalį netikusių grudų, kurių negalima parduot. Kiaulių vaisingumas, jų greitas augimas ir pigus užlaikymas, daug gelbsti paskatinimui visų ukininkų užsiimt jų auginimu.

Kiauliena ir taukai yra du iš daugiausiai vartojamų maistų Amerikos žmonių. Per pastaruosius penkis metus, abelnai skaitant, kiekvienas žmogus suvalgė po 67.3 svarų kiaulienos ir 12.5 svarų taukų kasmet, sulyginus su 60.9 svarų jautienos. Per kelis pastaruosius metus buvo sunaudota daugiau kiaulienos negu kitos kokios mėsos. Ukininkai sunaudoja jos daugiau negu žmonės miestuose gyvenantieji.

VĖJO MALUNAS.

Rašo kas moka ir kas nori.

Užteršs. Draugai darbininkai pasmerkė buržuazą Dėdyną ir Jankauską. Teismas tęsėsi per du vakaru. Liudininku impertuota Mahanojaus Gegužė. Teismo posėdžiuose suvalgyta kelios vakarienės ir nuplėšta keturi automobiliaus ratai. Buržuazas Dėdynas ir Jankauskas atrasta kaltais sušaudymo ant Nuton kalno, bet, kad netoli to kalno spraginta bombos patriotams minint 1918 metus, tas prisibijant nelaimingų "pripotkų", bauda pamainyta: vieton sušaudyt, Dėdynui su Jankausku "pavelyta" patiem nusižudyt vieno meto bėgyje. Nusprendimas užtvirtintas "gerbemo prazidento" plaktuku per kraštą stalo. Paskui visi teisėjai gėrė, valgė ir giedojo "aleliuja" iš džiaugsmo, kad darbininkai laimėjo dabar tai, ką reikėjo jiems laimėt prieš du metu. **Putinėlis.**

Šenaudokis. Mums nėra skirtumo, kada vasara ar žiema, ruduo, ar koks ten pavasaris, nes pas mus vis tie patys juodi "dorbonkiai", tik vieno mieliausio mėnulio apšviečiami ir "dacol". Gyvenime visi labai broliškai, o jei kada kas iš politikos iškrypsta, tai "su mielu noru" atsiduodame visagalio "korto" apveizdai. Jam "išsispaviedojame", "pakutą" atmokame "amerikanckais" doliariais ir paskui vėl, su gryna sažine gyvename, kol nelabasis kurį prigundo "sugriešyt", ir paskui vėl tas pats. **Begalinis.**

Iš visos "merikos". Nežinia kas čia pasidarė, turbut bus koki "cudai", ar ką. Kaip tik visoki kratai, konai ir ristai pradėjo savo ekskursijas, tuojau visų mėdžių lapai: vieni pagelto, kiti paraudo, ir paskui visi nukrito ant žemės. Dabar viesoki "piliečiai" tuos lapus krumuose užkuria, ir paskui viskas dega: miškai, girios, krumai, bruzgynai, "bušiai". Tokiu budu sudega grybai, riešutai, ir tos patogiosios guštelės, kuriose per vasarą musų garsusis jaunimas praleido visas karštasias valandas. **Taip taip.**

Bus tuoj binc. Nelaimingos tos "lietuvių svetainės," kaip visur taip ir saubostotone. Kada tik atsibuna koks lietuviškas "atpuskas", tuojau iškįla ir skandalas. O vis dėl Mikelio sunaus ir gegužių giminės. Ir vis tie "atpuskai" baigiasi su procesijomis, kuriose dalyvauja ir bedieviški "palycmonai". Sakau bedieviški, todėl, kad jie kaip kiaulės, nepažįsta "etiketkės", nes ar eina į bažnyčią, ar į svetainę, vis su kepurėmis, kaip žydai.

Kukuku.

Čiučiukagi. Neva daktaras ir neva profesorius Plekštas išbaigė visą aliejų "bedievukų" kailius betepdamas. Dabar jis tik meldžiasi, poteriauja prieš valgį ir po valgiui, prašydamas Dievo pagelbos užbaigimui naujo mokslo, tik jau ne teliukų ganymui, bet sakymui angliškų pamokslų. Jei jam ženatvė ne pakenks, tai gal netrukę susilauksime naują pamokslininką. Ko jis mokins, tai tik jam vienam reikalinga žinot. Zvanelis.

KIBIRKŠTELĖS.

Lietuvoj seniaus piemens, gindami gyvulius, sakydavo: "Alio-alio-alio". Dabar piemenų vieton stojo "džentelmonai", kurie prie telefono prieidami, sako: "Alio panele". Skirtumas tik tame, kad piemens "Alio" sakydavo gyvuliams, o "džentelmonai" tą patį sako "panelėms". —P.K.J.

×

Baltimorės kriaučiai kaip ėmė progresuot, tai ir nesusipranta kada liautis. Pasidalinę į dvi pusi, šaudosi, spjaudosi, laiką gaišina, ir nepaiso, kad žiema artinasi. Jiems bene galas. Patys mokėdami siut, pasisiųs sau šį-tą, bet kur męs dingsime, kaip nebus kam pasiut mums "gunčių". —P.K.J.

×

Bedieviai ir sudieviai riša didelį ir labai svarbų klausimą: Ar žodį Dievas rašyt su mažaja, ar su dideja raide, kuri reikalinga parašymui dudu. Jei manęs kas paklaustų, aš patarčiau žodį Dievas rašyt ne su raide, bet su plunksna, su paišiuku, su kreida, su angliu. Su raide negalima nieko parašyt; reikia turėt kokį rašantį įrankį —XXX.

×

Kardai turbut jau atgyveno savo gadynę, nes kaip žmonės, kurie pirmiaus kardus nešiojo pasikabinę, nelyginant "brostvas", ėmė kalbėt apie nusiginklavimą, tuojaus (a) vyčiai paliovė kalę "aukso" kardą, o Chicagos laisvamanių "Kardas" kaszinkur umai ėmė ir dingo. Aišku, kad jie jau nereikalingi —Je?

×

"Polska Varšava" paliuosavo Vilniuje kelis lietuvius. Mat šiais metais kaip Vilniaus krašte taip ir Lenkijoje ne uždėrėjo nė miežiai, nė bulvės, nė žirniai, tad kalinius nėra kuom maitint. O kaip tik žydai kokį vagoną grudų "įsmugeliuos" iš Lietuvos į Lenkiją, tai bracia—polacy ir vėl šoks lietuvius gaudyt ir į kalėjimus sodint. —Argi ne?

IMPEAFBOT IN [redacted] NKL

VIETOS ŽINIOS

Vakarienė šauniai pavyko. 10 d. Lapkričio S.L.A. 57 kuopa buvo surengusi šeimyniška vakarienę, priėmimui S.L.A. prezidento St. Gegužio. Nors diena papuolė labai neparanki, bet vistiek žmonių prisirinko vakarienėn pusėtinai skaitlingas buris ir kuopai liko gražaus pelno. Nors vakarienė buvo garsinta prasidės 8 valandą, bet prasidėjo lygiai 9-tą valandą; priežastis buvo tame, kad prezidentas pribuvo lygiai 9 valandą; kame priežastis prezidento pasivėlavimo, mums nėra žinoma. Bet vakarienei prasidėjus, tvarka buvo gera, žmonės valgydami leido laiką linksmai, nes turėjome ir programą, kurį išpildė Worcesterio dailos mylėtojai, p. Tumosiutė, p. A. Stankiutė, kurios šauniai sudainavo keliatą dainelių. J. Bakšys ir V. Tumanis sudainavo duetą, P. Kalantukas, A. Ališauskutis, griežė smuiko solo; visiems akompanavo M. Meškienė. Taipgi, S.L.A. prezidentas St. Gegužis pasakė trumpą prakalbėlę S.L.A. reikaluose, paragindamas visus, kurie dar nėra S.L.A. nariais, kad neatidėliojant ateitų ir prisirašytų prie S.L.A. 57 kp. kaipo prie didžiausios Lietuvių šeimynos. Taipgi ragino narius but veikliais S.L.A. nariais. Turiu pažymėt, kad ši vakarienė buvo viena iš geriausiai nusisekusių. Už tai ačiu toms gaspadinėms, kurios buvo rengimo vakarienės komisijoje. Taipgi ačiu visiems programe dalyvavusiems ir aukavusiems vakarienei įvairių valgių ir visiems vakarienėnėje dalyvavusiems.

J. K. Šalaviejus,
S.L.A. 57 kp. fin. sekret.

Aušrelės koncertas įvyks ateinančiam sekmadienyje. Aušrelė kruta—bruzda, rengiasi prie didelio koncerto, kuris jau čia pat, butent pedėlioje, 23 d. Lapkričio, A. O. H. svetainėje. Visų dainininkų upas labai geras i visi dirba iš visų pastangų kad tik koncertas pavyktų Iškalno galima spręst, ka jiems pasiseks, nes nuošir dus darbas visuomet yra ap kainuojamas. Mokytojas J Dirvelis taipgi labai patenkintas horu ir sako: "Girdėjote Aušrelės horą ikišiol bet pamatysite koks stipru šymet. Išgirsite kokia naujas dainas dainuoja". I to visko galima drąsiai ti kėtis, kad Aušrelė, taip stro piai rengdamasi turės vien iš šauniausių koncertų šį se zoną. Patartina Worceste riečiams apsčiai atsilankyt nes toki koncertai retai pa sitaiko. **Korespondentas**

Sandariečių vakaras. Pra ėjusioje nedėlioje, Lietuvių salėje vietinė ALTS. 16 kuo pa vaidino dviejų veiksmų Vaizganto komediją "Nepa dėjus nėra ką kast" ir vienc veiksmo farsą "Advokato patarimai". Vaidinimas iš ėjo vidutiniškai. Roles ge riausia vaidino A. Gotautas B. Mingilas, J. Kamendulis "Advokato patarimai" far- se gana gerai savo roles atliko Janušionis ir Rauktytė. Publikos buvo nedaugiausia. Turbut pakenkė staiga ištikus sniego ir lytaus dargana, kaip tik tuom laiku, kada publikai reikėjo rinktis salėn. Bet išlaidas, rodosi, rengėjai visgi padengs ir dar galbut liks kiek pelno.

Staiga atmaina. Ikišiol buvo labai gražus rudens oras, bet praėjusio nedėldienio vakaru įvyko staiga atmaina. Per dieną buvus maloniam orui, apie 7:00 vakare pakilo didelis vėjas, oras atšalo ir ėmė pult lytus ir sniegas su ledais. Po 20 minutų darkymosi, padangė nusiblaivė ir ėmė šalt. Per naktį pučiant dideliam vėjui, iki panedėlio rytui taip atšalo, kad rytmetyje termometras nupuolė iki 9 laipsnių iki zerui, arba 23 laipsniais po užšalimo punktui. Tokio šalčio šiuom metų laiku žmonės čia nę atmena nuo 76 metų, kada 1848 m. Lapkričio 9 dieną lyginai atšalo iki tam pačiam laipsniui.

Nelaimė prie darbo. Jurgis Žemaitis, 40 metų amžiaus, gyvenantis po No. 27 prie Lodge gatvės, dirbdamas American Steel & Wire Co. firmoje, pietiniame skyriuje, tapo nelaimės sutiktas. Žemaitis su kitu darbininku kada vyniojo dratą, trukus didėji garo duda paleido visu smarkumu garą, kuris Žemaitį pavojingai apšutino. Nugabentas jis ligonbutin dabar kovoja su gyvybe ir kol kas, nežinia ar pasiseks pasveikt, ar gal reiks mirt. Kitas darbininkas, kuris buvo su Žemaičiu, garo buvo pagautas daug mažiau ir todėl tas nukentėjo labai mažai.

Pasekmingi fėrai. Praėjusioje savaitėje, Father Mathews salėje per tris vakarus, ketverge, pėtnyčioje ir subatoje tęsėsi Lietuvių P. Kliubo fėrai. Per visus tris vakarus ir subatoje nuo pietų publikos buvo pilna, iš ko reikia tikėtis, jog Kliubui liks gražaus pelno, kuris skiriama statymui nuosavo namo, kuriam žemė nupirkta pačioje šių metų pradžioje.

Koncertas. P. Antanas Žilanavičius, žymus Lietuvos smuikininkas rengia koncertą ketverge, Lapkričio 20 d., bobažnytinėj svetainėj, Providence St., 7:30 vakare.

Pasarga teatrų lošėjams. Vido horas rengia scenon Romejų ir Julytę, keturių aktų dramą, parašytą Shakespeare'o.

Rež. A. J. Maižius.

Scenoj statoma Juozapas ir Zelbora ir Paraono sapnas, 27-tą ir 29-tą Lapkričio, Lietuvių svetainėj, 29 Endicott g-vės. Pradžia 7 v. vakare. Minėtas veikalas yra turištas su bibliškais padavimais 3 tukstančiams metų praslinkus. Bus žingeidus visiems. **Rengėjai.**

PAJIEŠKAU AGENTŲ pardavinėjimui gyduolių. Geras pelnas tinkamam žmogui. Jeigu turi laisvo laiko kreipkis su užklausymu pas—
DEKSNIS OINTMENT CO.,
HARTFORD, CONN. (46—49)

Gražiausis Worcestery Teatras

SCENA IŠ PASKUTINIO VEIKSMO.

"JUOZAPAS IR ZELBORA"—IR—"PARAONO SAPNAS"

Bus statoma žymaus lietuvių dramaturgo K.S.KARPAVIČIAUS, senovės egiptiečių meiliška drama dviejuose veiksmuose

"THANKSGIVING DAY" 27 LAPKRIČIO ir SUBATOJ, 29 LAPKRIČIO

Lošimas prasidės 7 val. vakare. Įžanga nuo 50 centų ir aukščiau.

Lietuvių Salėj, 29 Endicott St., Worcestery

Loš parinktieji, gabiausieji Worcesterio aktoriai. Drabužiai bus iš Cleveland, Ohio. Taigi kviečiame visus Lietuvius atsilankyt, o mes esame tikri, kad šiuo meilišku istoriniu perstatymu užganėdinti busite. Kviečia Rengimo Komitetas

DR. TESSMER,
Dentistas
306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)
SUTEIKIA
SAŽINIŠKĄ PATARNAVIMĄ
LIETUVIAMS!
Tel. Park 3310.

Antanas J. Milleris,
Lietuvis Advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

APTIEKA
Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia.

Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rušies. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų

Norėdami sučėdyt pinigus ir sveikatą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisiųsime reikalingus vaistus per ekspresą.

A. BUDREVIČIUS
PROVIZORIUS,
122 Millbury St., Worcester, Mass.

Atsiųsk tiktai 85 centus

O gausi vaistų nuo nervų, išgasties, nuomario, klajojimo, bemiegės, galvos skaudėjimo, ausyse užimo ir visokių nervų nusilpnėjimo. Naujausis sapnininkas su daug paveikslų, apdarytas $1.50. Taipgi mes užlaikome didžiausią krautuvę visokių lietuviškų žolių ir šaknų su lietuviškais nurodymais, kaip vartot. Geriausia Trejonka 60c. pakelis. Atsiųsk 10c., o gausi visokių žolių ir knygų katalogą. Reikalaujam agentų pardavinėjimui musų visokių žolių.

M. ZUKAITIS,
451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.
(30—4)

Lietuviška Kepykla !!!

Kepami keiksai del Vestuvių, Varduvių ir Balių. Sąžiniškas patarnavimas, ne brangios kainos. Pabandykit pas mane.

B. MINGILAS,
56 Green St., Worcestery.

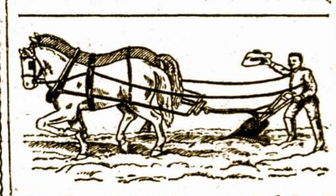

"Dabar Vėl Smagu Dirbt."

Šimtai žmonių gavo pagelbą vartodami musų Naminį Metodą del reumatizmo per pereitus kelius metus. Jei kenčiat skausmą kojose, rankose, ar nariuose, jei nariai yra skaudi ir sustyrę, ir jei kenčiat nesmagumus su kiekviena oro permaina, štai Jusų proga pamėgint naują, lengvą, pigią, metodą. Mes kviečiam Jumis rašyt mums dėl pamėginimo, kurį suteiksiu dovanai kiekvienam šio laikraščio skaitytojui.

10,000 SEMPELŲ VISAI DOVANAI. Mes nutarėm atiduot 10,000 sempelų visai dovanai Tik parašykit vardą ir antrašą. Mes Jums tuoj atsiųsim sempelį dovanai. Nepraleiskit šios progos, jeigu kenčiat nuo bile-kokio reumatizmo. Rašykit šiadien!

Pleasant Method Co.,
Dept. X 2.
3624 N. Ashland ave. CHICAGO, ILL.

EKSTRA !!

Turiu pranešt, kad atidariau naują čeverykų krautuvę. Turiu naujausios, geriausios ir gražiausios mados, visokios rušies čeverykus, kaip vyriškų, moteriškų, mergaičių ir vaikučių. Tik ateikit patįs persitikrint, busit užganėdinti. Jums plačiai žinomas—

VINCAS ČESNA,
senas ledinis,
90 Millbury Street,
Su pagarba, V. Česna.

Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN,
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoj, taip Europoj.
390 Main St., Room 391—932, Worcester, Mass.

J. L. Pašakarnis
Lietuvis optometristas ir akinių pritaikintojas.
447 BROADWAY,
So. Boston, Mass.

JONAS CIVINSKAS

Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į kitus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip:

340 Harding St. Worcestery.
Tel. Park 4156.

PRANEŠIMAS!

Gerbiamieji Worcesterio lietuviai, pranešu jums, jog aš atidariau valgomų daiktų krautuvę po numeriu 34 BARCLAY STREET, kaip tai, mėsos, groserio, daržovių, viskas ka šviežiausia ir gražiausia užlaikoma. Taigi gerbiamieji, meldžiu kreiptis pas mane ir busite visi užganėdinti mano patarnavimais..

Andrius Keblinskas,
Savininkas.
34 Barclay St., Worcester, Mass.
(45—46)

APGARSINIMAS

KALENDORIAI 1925 METAMS

Mus kalendoriai dailesni už visus kitus, dideli. Prisiųsk $1.00, tai gausit 4 skirtingus. Ant jų matysit daug Lietuvos paveikslų. Įdėk už 2c. markę, gausit katalogus. Adresuok:

J. JERUŠEVIČIUS,
BOX 68, LAWRENCE, MASS.
(45—47)

Lietuviška Valgykla,
JOHN V. DABRILA,
56 Green Street, Worcester, Mass.

Kas norit pirkt, parduot, ar mainyt namus, farmas, ir biznius? Turiu ant pardavimo valgyklą, frutštorį, groserne, bučernę ir šiaučiaus vietą.
Tel. P. 86563. Cedar 1197 J—K.

Res. 120 Marine Road, So. Boston, Mass. Telephone S. Boston 2483—W. Phone So. Boston: 0605 and 1337
BRONIS KONTRIM,
Lietuvis Konstebelis ir Taikos Teisėjas.
361 BROADWAY, So. Boston, Mass.
(45—48)

ANT RANDOS

ANT RANDOS puikus gyvenimas su elektra, gazu, garu šildomas, maudynės—viskas kas tik priguli naujausios mados gyvenimui, šitame name yra geriems lietuviams išleisiu pigiau.

JURGIS TOTILAS,
18 Montrose St., Worcester, Mass.

L. J. PAULAUSKAS
Insurance Agentas!

Apdraudžia nuo ugnies: namus, automobilius, forničius ir visokios rušies biznius.

15 MILLBURY STREET,
(Prie "Am. Liet.")
(45—48)

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU brolio Vinco Maciulevičiaus iš Daršuniškio m., Kruonio v., Trakų apskr., ir giminaičio Prano Zykaus iš Gegužinio k., Daršuniškio par. Prašau jų pačių, arba kas apie juos žino pranešt man šiuo antrašu:

Pranas Maciulevičius, Daršuniškio m., Kruonio paštas, Kaišedorių apsk., LITHUANIA.

REIKALAVIMAI:

REIKALAUJAME agentų pardavinėt Šveicarijos Deimantus — sempalai už dyką. Rašykit:

C. A. MORTON CO.,
21 East 14-th St., New York City.
(44—47)

AMERICAN SUPPLY Co., Inc.
76-78 Front St.
Worcester, Mass.

Juozas Svederskis

Su didžiausiu malonumu priimsiu savo draugus, ir suteiksiu jiems kogeriausį patarnavimą. Galit pirkt rakandus, aprėdalus, grafofonus, radios, auksinius daiktus, ir visokius baldus, užmokant gyvais pinigais, ar ant išmokesnio. Jei atsinešit šį skelbimą aš suteiksiu jums GRAŽIĄ DOVANĖLĘ.

Worcesterio Telegrafistas sako "Aš taip sirgau, kad negalėjau dirbt."

P. O. M. Hinckley, 16 Branch Street, Worcester, Mass., gerai žinomas New Haven ir Hartford Gelžkelio Telegrafistas per pereitus 40 metų, pasako kaip nauja gyduolė ERBJUS (žolių sultįs) sustiprino ji.

P. Hinckley sako: "Aš tarnavau prie New York, New Haven ir Hartford gelžkelio per 40 metų, ir per tą laiką turėjau labai malonių prityrimų, ir dabar tankiai pamanau, kad butų gera grįžt prie senojo darbo.

"Aš seniai kenčiu nuo pilvo nesmagumų, ir turiu chroniską vidurių užkietėjimą. Mėginau piles, ir visas gyduoles, kokios tik randasi aptiekose, bet niekas man negelbėjo.

"Mano rankos ir kojos tapdavo skaudžios, sustyngusios, ir pagaliaus nebuvo man galima nieką paimt, negalėjau atlikt darbą.

"Kuomet aš skaičiau apie ERBJUS, vardas man taip gerai skambėjo (žolių sultįs), kad aš nutariau pabandyt.

"Galiu su džiaugsmu pasigirt, kad bandymas atnešė kuogeriausias pasekmes. Vienatinė gyduolė, kuri man bent kiek pagelbėjo, ir aš esu taip sveikas, kad patariu visiems Worcesteriečiams ir seniems pažįstamiems pabandyt. Tikrai stebėtina gyduolė."

ERBJUS yra demonstruojamas Worcesteryje pas—
WILLIAM L. DAVIS, INC., 602 MAIN STREET
ir parsiduoda visose gerose aptiekose.

SIUVA, TAISO, PANAUJINA DRABUŽIUS.

Tikras lietuvis, tikras musų brolis, gražiai pasiuva drabužius, taiso ir panaujina, pritaiko prie amžiaus, gražiai darbą atileka, malonus patarnavimas. Kas tik nori gražių drabužių, visi eikite pas

S. W. Juodcnukį,
102, 1—2 E. Centre St. Shenandoah, Pa.

MAINERIŲ PASILSIO HOTELIS!
MINERS' REST HOTEL.

Rami vietukė užeit žmogui pakeleiviui, čia atrasi malonų patarnavimą ir žmogų, kuris visa širdžia duos geriausius patarnavimus. Budamas Shenandoah, nepamiršk šią vietą aplankyt. Savininkas

Juozas Moliušis,
109 E. Centre St., Shenandoah, Pa.